

T. C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Kontrolörü

SAYI : 150/18-1- 58/19-1
KONU: Denetim Raporu

08.06.2026

PERTEK BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

Bakanlık Makamının 30.07.2024 tarih İNS.2024.62.977 sayılı özel teftiş onayı ve Kontrolörler Başkanlığının 02.08.2024 tarih 02.08.2024 tarih 94602689-000-80155 sayılı görev emri ile 14.02.2025 tarih 94602689-299-95447 sayılı görev emri uyarınca,

Pertek Belediyesinde yürütülen özel teftiş sonucu tarafımızdan düzenlenen 08.06.2026 İ.A. 150/18 – M.Ş. 58/19 sayılı Denetim Raporunun bir örneği, yazımızın ekinde sunulmuştur.

Bilgi ve gereğini rica ederiz.

Mehmet ŞİMŞEK

Mahalli İdareler Kontrolörü

İsmail ALTINTAŞ

Mahalli İdareler Başkontrolörü

Ekler:

08.06.2026 tarih İ.A. 150/18 – M.Ş. 58/19 sayılı Denetim Raporu

D E N E T İ M R A P O R U

YILI: 2026

DENETİM YERİ

İli : Tunceli
İlçesi : Pertek
İdaresi : İlçe Belediyesi

DENETLEYEN

Mahalli İdareler Başkontrolörü: İsmail ALTINTAŞ
Mahalli İdareler Kontrolörü: Mehmet ŞİMŞEK

DENETLENEN

Kurum : Belediye Başkanlığı
İşlemler : İdari İş ve İşlemler
Dönem : 01/06/2021 – 31/03/2024
Üst Yönetici : Ruhan ALAN- Belediye Başkanı

DENETİM TARİHİ

Başlama Tarihi : 19/08/2024
Bitirme Tarihi : 17/10/2025
Eski Denetimin Tarihi : 23/06/2021

M. Şimşek

BAŞLANGIÇ:

Pertek Belediye Başkanlığının idari iş ve işlemleri, Bakanlık Makamının 30.07.2024 tarihli onayı ve Kontrolörler Başkanlığının 02.08.2024 tarih ve E-94602689-000-80155 sayılı görev emri gereğince denetlenerek tespit edilen tenkit ve tavsiyeler aşağıya çıkarılmıştır.

Denetime tabi 01.06.2021-31.03.2024 tarihleri arasında Pertek Belediye Başkanlığı görevinin Ruhan ALAN tarafından yürütüldüğü incelenmiştir.

ÖNCEKİ DENETİM VE SONUCU:

1-Pertek Belediye Başkanlığının genel iş yürütümünün daha önce İçişleri Bakanlığı Başkontrolörü Halit EYBEK tarafından denetlendiği dairesinde mevcut olan 23.06.2021 tarih ve 117/14 sayılı Denetim Raporunun incelenmesinden anlaşılmıştır.

Pertek Belediyesinin teftiş defterinin kayb olduğu, yeni teftiş defterinin hazırlandığı, Pertek Kaymakamlığınca sayfa sayısı itibarıyla onaylandığı ancak boş olduğu incelenmiştir.

Mülkiye Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin "Teftiş Defteri" başlıklı 58. maddesinde yer alan;

"(1) Kurum ve kuruluşlarda sayfaları numaralandırılmış, mühürlenmiş ve son sayfasına defterin kaç sayfadan ibaret olduğu yazılarak ilgili birim amirince tasdik edilmiş bir teftiş defteri bulundurulur.

(2) Müfettişler, teftişin başlayış ve bitiş tarihlerini, hangi işleri teftiş ettiklerini, düzenledikleri raporun tarih ve sayısını, teftiş edilenin görevini, adını ve soyadını deftere yazmak suretiyle imzalarlar. Teftişle ilgili olarak Bakanlıktan gönderilen emir ve genelgelerin tarih ve sayıları ile özetleri, teftiş olunan memurlarca defterin özel bölümüne yazılarak imzalanır."

Hükmü doğrultusunda teftiş defterinin tutulması, muhafazası ve doğru uygulamanın devamı sağlanmalıdır.

2-Daha önce yapılan teftiş ile ilgili rapor sonucunun kamuoyuna açıklanmadığı ve meclisin bilgisine sunulmadığı incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 55. maddesinde yer alan "... Ayrıca, belediyenin malî işlemler dışında kalan diğer idarî işlemleri, hukuka uygunluk ve idarenin bütünlüğü açısından İçişleri Bakanlığı tarafından da denetlenir... Denetime ilişkin sonuçlar kamuoyuna açıklanır ve meclisin bilgisine sunulur." hükmü de dikkate alınarak;

Denetim Raporlarının ilgili birimlere gönderilmesi, ayrıca denetime ilişkin sonuçların kamuoyuna açıklanması ve belediye meclisinin bilgisine sunulması sağlanmalıdır.

TEŞKİLATLANMA:

3-Pertek Belediyesinin, hizmetlerini İstiklal Mahallesi Atatürk Caddesi No: 27 nolu adreste bulunan hizmet binasında yürüttüğü, mevcut hizmet binasının son derece eski ve yetersiz olduğu, bölgenin 1. Derece deprem bölgesi olduğu da düşünüldüğünde belediyenin acilen yeni bir hizmet binasına geçmesi gerektiği incelenmiştir.

Ayrıca mevcut belediye hizmet binasının yaşlı ve engellere hizmeti noktasında yetersiz olduğu incelenmiştir. Bu itibarla belediye hizmetlerinin günün gerekliliklerine uygun, etkili ve verimli bir şekilde ifa edilebilmesi için, belediyenin maddi imkânları doğrultusunda yeni bir hizmet binası veya mevcut binada iyileştirme ve düzenlemeler yapılması, ayrıca belediye hizmetlerinin tüm vatandaşlar için olduğu unutulmayarak; engelli ve yaşlı vatandaşların belediye hizmetlerine ve personellerine kolaylıkla ulaşabilmeleri için gerekli tedbirlerin alınması tavsiyeye değer görülmüştür.

4-Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik gereğince, D-4 grubunda yer alan Pertek Belediyesine 54 adet memur, 27 adet sürekli işçi kadrosunun verildiği, söz konusu kadrolardan 8 adet memur, 9 adet daimî işçi kadrosunun dolu olduğu incelenmiştir.

Birim müdürlüğü ve üzeri kadrolar incelendiğinde; belediye başkan yardımcısı, yazı işleri müdürü, mali hizmetler müdürlüğü kadrolarının dolu olduğu, fen işleri müdürlüğü kadrosunun ise vekaleten yürütüldüğü anlaşılmıştır.

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliği uyarınca zabıta amiri kadrosunun zorunlu olarak ihdas edilmesi gerekirken meclis kararıyla kabul edilen norm kadro cetvelinde zabıta amiri kadrosunun oluşturulmadığı incelenmiştir. Yapılacak ilk meclis toplantısında söz konusu kadronun ihdas edilmesi gerekmektedir.

BELEDİYE MECLİSİ İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER:

5-Belediye Meclisi tarafından alınan kararların kaymakamlığa tek suret olarak gönderildiği dolayısıyla belediyede bulunan suretinde kaymakamlık kayıt tarih ve sayısının bulunmadığı incelenmiştir.

Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin "Meclis kararlarının yürürlüğe girmesi" başlıklı 18 inci maddesinde;

"Meclis kararları iki suret olarak mülki idare amirliğine gönderilir.

Valilik, kaymakamlık ve büyükşehir belediye başkanlığınca, teslim alınan kararın son sayfasına, karar tarihi, teslim alındığı tarih ve kayıt numarası yazıldıktan sonra kararın bir sureti belediyeye iade edilir. Bu şekilde kayıtları tamamlanan karar teslim alan makam tarafından dosyasında saklanır. Bu kararları kaydetmek üzere ilgili idareler tarafından bir defter tutulur." Denmektedir.

Anılan hükme uygun olarak dosyaların muhafazası sağlanmalıdır.

6-Faaliyet Raporlarının, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte belirlenen şekle uygun olmadığı faaliyet raporu adı altında sadece bir yıl içinde gerçekleştirilen hizmetlerden kısaca bahsedildiği incelenmiştir.

Mezkûr Yönetmeliğin "Birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamı" başlıklı 26'ncı maddesinde; "(1) Birim ve idare faaliyet raporları, aşağıda yer alan bölümleri ve bilgileri içerecek şekilde hazırlanır.

a) Genel bilgiler: Bu bölümde, idarenin misyonu, vizyonu, teşkilat yapısı, mevzuatı, sunulan hizmetleri, insan kaynakları ve fiziki kaynakları ile yönetim ve iç kontrol sistemine ilişkin bilgilere yer verilir.

b) Amaçlar ve hedefler: Bu bölümde, idarenin stratejik planında yer alan amaç ve hedeflerine, faaliyet yılı önceliklerine, izlenen temel ilke ve politikalarına yer verilir.

c) Faaliyetlere ilişkin bilgi ve değerlendirmeler: Bu bölümde, aşağıda belirtildiği şekilde malî bilgiler ile performans bilgilerine detaylı olarak yer verilir:

1) Malî bilgiler başlığı altında; kullanılan kaynaklara, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, varlık ve yükümlülükler ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgilere, temel malî tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer verilir. Ayrıca iç ve dış malî denetim sonuçları hakkındaki özet bilgiler de bu başlık altında yer alır.

2) Performans bilgileri başlığı altında; idarenin stratejik plan değerlendirme sonuçları ile performans programında yer alan program, alt program ve faaliyetlerine, performans bilgilerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir.

ç) Kurumsal kabiliyet ve kapasitenin değerlendirilmesi: Bu bölümde, orta ve uzun vadeli amaç ve hedeflere ulaşılabilmesi sürecinde teşkilat yapısı, organizasyon yeteneği, teknolojik kapasite gibi unsurlar açısından bir mevcut durum değerlendirmesi yapılarak idarenin üstün ve zayıf yönlerine yer verilir.

d) Öneri ve tedbirler: Faaliyet yılı sonuçları ile genel ekonomik koşullar, bütçe imkânları ve beklentiler göz önüne alınarak idarenin gelecek yıllarda faaliyetlerinde yapmayı planladığı değişiklik önerilerine, amaç ve hedeflerinde meydana gelecek değişiklikler ile karşılaşabileceği risklere ve bunlara yönelik alınması gereken tedbirlere bu bölümde yer verilir." Denmektedir.

Ayrıca aynı Yönetmeliğin "Birim ve idare faaliyet raporlarının şekli" adındaki 27 nci maddesinde; "(1) Birim ve idare faaliyet raporları, bu Yönetmeliğin eki EK-1 (Birim ve İdare Faaliyet Raporlarının Şekli)'de yer alan şekle uygun olarak hazırlanır. Birim faaliyet raporlarında sadece harcama birimine ilişkin bilgilere yer verilir. Birim faaliyet raporlarında birim yöneticisinin, idare faaliyet raporlarında ise ilgili bakan veya üst yöneticinin sunuş metni yer alır.

(2) İdare faaliyet raporlarına, bu Yönetmeliğin ekinde EK-2 (Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı) ve EK-4 (Malî Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı)'te örnekleri yer alan üst yöneticiler tarafından imzalanan "İç Kontrol Güvence Beyanı" ile malî hizmetler birim yöneticisi tarafından imzalanan "Malî Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı", birim faaliyet raporlarına ise bu Yönetmeliğin ekinde EK-3 (Harcama Yetkilisinin İç Kontrol Güvence Beyanı)'te örneği yer alan ve harcama yetkilisi tarafından imzalanan "İç Kontrol Güvence Beyanı" eklenir.

(3) Birim ve idare faaliyet raporlarında yer alması gereken diğer hususlar Başkanlıkça belirlenir." Denmektedir.

Bu itibarla meclise sunulacak faaliyet raporlarının hazırlanması, kapsamı ve şekli hususlarında Yönetmelik hükümlerinin uygulanması sağlanmalıdır.

7-Kiraya verilen belediye gayrimenkullerinin kira bedellerinde artış yapılmasına ilişkin belediye meclisince karar alındığı incelenmiştir.

Belediyenin feribotlarında bulunan reklam panolarının ücretlerinin güncellenmesine ilişkin meclis kararı konuya örnektir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kiralarda sözleşme süresi" başlıklı 64 üncü maddesinde; "Kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresi, on yıldan çok olamaz. Turistik tesis kurulacak yerlerin ve turistik tesislerin (Ek ibare: 20/2/2001 - 4628/17 md.) ve enerji üretimi tesisleri ile iletim ve dağıtım tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin (Ek ibare: 18/4/2001 - 4646/13 md.) ve doğal gaz iletim, dağıtım ve depolama tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin on yıldan fazla süre ile kiraya verilmesi mümkündür. (1) (2) Üç yıldan fazla süre ile kiraya verme işlerinde, önceden Maliye Bakanlığından izin alınması şarttır. Katma bütçeli idarelerde bu izin, idarelerin bağlı bulundukları bakanlıktan alınır. Özel İdare ve belediyeler için kendi özel kanunları uygulanır. Üç yıldan fazla süre ile kiraya verme işlerinde, kira bedeli her yıl şartname ve sözleşmesindeki esaslara göre yeniden tespit edilir." Denilmektedir.

Kira sözleşmesinde yer alan kira artışına ilişkin açık hükümler zamanı geldiğinde doğrudan uygulanmalı, bu konuda belediye meclisince karar alınması uygulamasına son verilmelidir.

8-Belediye Meclisince alınan kararlarla yardıma muhtaç öğrencilere 500 ₺ nakdi yardım yapıldığı ancak söz konusu yardımların hangi usuller çerçevesinde yapılacağına ilişkin herhangi bir düzenleme yapılmadığı incelenmiştir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğünün 07.12.2021 tarih 1911425 sayılı görüşlerinde; "(...) Belediyenin belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi olduğu, herkesin ikamet ettiği beldenin hemşehrîsi ve hemşehrîlerinin ise belediye idaresinin yardımlarından yararlanma haklarının olduğu, belediye başkanının bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanma görev ve yetkisinin bulunduğu, dar gelirli, yoksul, muhtaç kimselere yapılacak olan hizmet ve yardımların belediyenin giderleri arasında yer aldığı, bunun yanı sıra 5393 sayılı Kanun ve 5216 sayılı Kanun hükümlerinde yoksul, muhtaç, dar

gelirli vb. kesimlere yapılacak yardımların aynı ya da nakdi olacağı şeklinde kesin bir ayrıma gidilmemesi nedeniyle belediyenin ihtiyaç sahibi gerçek kişilere meclis kararıyla belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde nakdi yardım yapabileceği değerlendirilmektedir." Denilmektedir.

Bu itibarla belediye tarafından yoksul ve yardıma muhtaç vatandaşlara yapılacak yardımların yapılabilmesi için gereken şartlar, yardımların miktarı, başvuru için istenilecek belgeler gibi usul ve esasların belediye meclisi tarafından belirlenmesi ve yapılacak yardımların söz konusu usul ve esaslar çerçevesinde yapılması sağlanmalıdır.

9-İhtisas komisyonu raporlarının ilan edilerek halka duyurulduğuna ve belediye meclisi tarafından belirlenecek bedel karşılığında isteyenlere verildiğine ilişkin herhangi bir belge veya kayda tesadüf edilmemiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 24'üncü, Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin 21'inci maddeleri gereğince ihtisas komisyonlarının gerekli gördüğü takdirde komisyon çalışmalarında uzman kişilerden yararlanabileceği,

Komisyon raporlarının aleni olduğu, çeşitli yollarla halka duyurulması ve raporlardan isteyenlere meclis tarafından maliyetlerini aşmamak üzere belirlenecek bedel karşılığında verileceği hükme bağlanmıştır. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda işlem yapılması takip ve temin olunmalıdır.

10-Belediye meclis toplantılarına katılmayan üyelerin, mazeretlerini meclis başkanlığına dilekçeyle bildirmediği incelenmiştir.

2022 yılı mayıs ayı toplantılarına Abidin Konak isimli meclis üyesinin katılmaması konuya örnektir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 29'uncu maddesinin 2'nci fıkrasında, özürsüz ve izinsiz olarak arka arkaya üç birleşim günü veya bir yıl içinde yapılan toplantıların yarısına katılmayan üyenin üyeliğinin düşmesine, savunması alındıktan sonra üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verilebileceği,

Mezkûr Kanun'un 32'nci maddesinde, meclis üyelerinin hastalıkları süresince izinli sayılacağı, ayrıca mazeretleri durumunda, bir yıl içindeki toplantı süresinin yarısını aşmamak şartıyla istekleri üzerine meclis tarafından izin verilebileceği,

Hükme bağlanmıştır.

Kanun hükümleri göz önünde bulundurularak, toplantılara katılmayacak üyelerden mazeret dilekçelerinin alınarak toplantı dosyasına konulması sağlanmalıdır.

11-Belediye Meclisi toplantılarına katılan üyelere ödenecek huzur hakkı miktarının belirlenmediği incelenmiştir.

5393 sayılı Kanunun "Huzur ve izin hakkı" başlıklı 32'nci maddesinde: "Meclis başkan ve üyelerine, meclis ve komisyon toplantılarına katıldıkları her gün için, 39'uncu madde uyarınca belediye başkanına ödenmekte olan aylık brüt ödeneğin günlük tutarının üçte birini geçmemek üzere meclis tarafından belirlenecek miktarda huzur hakkı ödenir. Huzur hakkı ödenecek gün sayısı, 20, 24 ve 25'inci maddelerde belirtilen toplantı günü sayısından fazla olamaz ve meclis üyelerine aynı gün için birden fazla huzur hakkı ödenemez." Hükmü bulunmaktadır.

Dolayısıyla madde hükmünde belirtilen sınırlar dikkate alınarak meclis üyelerine ödenecek huzur hakkı miktarının belirlenmesi uygun olacaktır.

12-Belediye meclisince alınan kararlara ilişkin tutanakların üyelere dağıtılmadığı incelenmiştir.

Hatalı uygulama tüm denetim dönemini kapsamaktadır.

Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 10 uncu maddesinde: "Birleşime ilişkin karar tutanakları bir sonraki birleşimden önce üyelere dağıtılır." Denmektedir.

8

★

Meclis karar ve tutanaklarının üyelere dağıtılmasının bir zorunluk olduğu bilinmeli ve tenkit edilen hususun bundan sonra mutlaka düzeltilmesi sağlanmalıdır.

13-Belediye meclisince alınan kararların üyelere dağıtılmadığı incelenmiştir.

Hatalı uygulama tüm denetim dönemini kapsamaktadır.

Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 16'ncı maddesinde "...Kararlar, bir sonraki toplantıda üyelere dağıtılır..." Denmektedir.

Meclis kararlarının üyelere dağıtılmasının bir zorunluk olduğu bilinmeli ve tenkit edilen hususun bundan sonra mutlaka düzeltilmesi sağlanmalıdır.

14-Denetime tabi dönemde meclis kararıyla bina inşaat harcı gibi Bakanlar Kurulu Kararıyla belirlenen harçların tekrar belirlendiği incelenmiştir.

04.01.2024 tarih ve 2024/1 sayılı meclis kararı konuya örnektir.

2005/8730 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla 2462 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 65, 74, 77, 84 ve ek 6'ncı maddelerinde belirlenen maktu harç tarifelerinin, belediye grupları itibarıyla ekli listede belirtildiği şekilde tespit edilmesi için, İçişleri Bakanlığı'nın 2/3/2005 tarihli ve 45245 sayılı yazısı üzerine, adı geçen Kanunun 96'ncı maddesinin (A) fıkrasına göre, Bakanlar Kurulu 13/4/2005 tarihinde kararlaştırmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunun "meclisin görev ve yetkileri" başlıklı 18'inci maddesinin (f) bendinde; "Kanunlarda vergi, resim, harç ve katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı hizmetler için uygulanacak ücret tarifelerini belirlemek." Meclisin görev alanında sayılmıştır.

2462 sayılı Belediye Gelirleri Kanunun 96'ncı maddesi gereği ilgili harçları belirleme yetkisinin Bakanlar Kurulunda olduğu bilinerek, belediye meclisinin görev alanına girmeyen konularda karar almaması sağlanmalıdır.

15-Belediye Meclisi tarafından her yıl denetim komisyonunun oluşturulduğu, oluşturulan denetim komisyonunun hazırladığı raporun meclisin bilgisine sunulduğu incelenmiştir.

Ancak hazırlanan denetim raporunun 1 sayfadan ibaret bir rapor olduğu, içeriğinin denetimden ziyade temennilerden oluştuğu, amacı doğrultusunda inceleme ve tespitlere ilişkin bulgulara yer verilmediği, uzman kişilerden faydalanılması cihetine gidilmediği incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Denetim komisyonu" başlıklı 25'inci maddesinde:

"İl ve ilçe belediyeleri ile nüfusu 10.000'in üzerindeki belediyelerde, belediye meclisi, her ocak ayı toplantısında belediyenin bir önceki yıl gelir ve giderleri ile bunlara ilişkin hesap kayıt ve işlemlerinin denetimi için kendi üyeleri arasından gizli oyla ve üye sayısı üçten az beşten çok olmamak üzere bir denetim komisyonu oluşturur. Komisyon, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin meclisteki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşur.

Komisyon, belediye başkanı tarafından belediye binası içinde belirlenen yerde çalışır ve çalışmalarında kamu personelinden ve gerektiğinde diğer uzman kişilerden yararlanabilir.

Denetim komisyonu toplantılarına, belediye ve bağlı kuruluşları dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarından görevlendirilenlere (1.000); kamu personeli dışındaki diğer uzman kişilere büyükşehir belediyelerinde (3.000), diğer belediyelerde (2.000) gösterge rakamının Devlet memurlarına uygulanan aylık katsayıyla çarpımı sonucu bulunacak miktarı geçmemek üzere, belediye meclisince belirlenecek miktarda günlük ödeme yapılır. Denetim komisyonunun emrinde görevlendirilecek kişi ve gün sayısı belediye meclisince belirlenir. Uzman kişilerde aranacak nitelikler belediye meclisinin çalışmasına dair yönetmelikte düzenlenir.

Komisyon belediye birimleri ve bağlı kuruluşlarından her türlü bilgi ve belgeyi isteyebilir. Bu istekler gecikmeksizin yerine getirilir.

Komisyon, çalışmasını kırk beş işgünü içinde tamamlar ve buna ilişkin raporunu mart ayının sonuna kadar meclis başkanlığına sunar.

Konusu suç teşkil eden hususlarla ilgili olarak meclis başkanlığı tarafından yetkili mercilere suç duyurusunda bulunulur." Denmektedir.

Bu itibarla meclis içinden oluşturulan komisyon tarafından belediyenin tüm gelir gider işlemlerinin ve bunlara ilişkin hesap ve kayıtların incelenmesi, bunun sonucunda rapor hazırlanarak meclisin bilgisine sunulması sağlanmalıdır.

BELEDİYE ENCÜMENİ İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER:

16-Belediye Encümeninin 02.02.2021 tarih ve 7 sayılı kararının Encümen üyelerinin tamamı tarafından imzalanmadığı ve karar metninde 'oy birliği ile karar verildi' ifadesinin kullanıldığı izlenmiştir.

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun "Encümen Toplantısı" başlıklı 35'inci maddesinin (e) bendinde; "Alınan kararlar başkan ve toplantıya katılan üyeler tarafından imzalanır. Karara muhalif kalanlar gerekçelerini de açıklar." hükmü yer almaktadır.

Kanun metninden de anlaşıldığı üzere encümen kararlarının toplantıya katılan tüm üyeler tarafından imzalanması sağlanmalı, muhalif kalan üyeler olması durumunda bu üyelerin gerekçelerini açıklamaları ve bu tür durumlarda karar metninde 'oy birliği' ifadesinin kullanılmaması sağlanmalıdır.

17-Belediye encümeninin gündemi belirlenirken gündem maddelerinin yeterince açık yazılmadığı, genel ifadeler kullanıldığı anlaşılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Encümen toplantısı" başlıklı 35 inci maddesinde; "Belediye encümeni, haftada birden az olmamak üzere önceden belirlenen gün ve saatte toplanır. Belediye başkanı acil durumlarda encümeni toplantıya çağırabilir.

Encümen üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve katılanların salt çoğunluğuyla karar verir.

Encümenin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu uyarınca ihale komisyonu olarak yapacağı toplantılarda da bu hüküm geçerlidir. Oyların eşitliği durumunda başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Çekimser oy kullanılamaz.

Encümen gündemi belediye başkanı tarafından hazırlanır. Encümen üyeleri, başkanının uygun görüşü ile gündem maddesi teklif edebilir. Belediye başkanı tarafından havale edilmeyen konular encümende görüşülemez.

Encümene havale edilen konular bir hafta içinde görüşülerek karara bağlanır.

Alınan kararlar başkan ve toplantıya katılan üyeler tarafından imzalanır. Karara muhalif kalanlar gerekçelerini de açıklar.

Encümen başkan ve üyeleri, münhasıran kendileri, ikinci derece dâhil kan ve kayın hısımları ve evlatlıkları ile ilgili işlerin görüşüldüğü encümen toplantılarına katılamazlar." Hükmü yer almıştır.

Bu itibarla belediye encümeni tarafından görüşülecek gündemlerin açık ve anlaşılır olması gerektiğinden, bundan sonraki uygulamalarda, gündem belirlenirken, birimlerden gelen müzekerelerin görüşülmesi şeklinde gündem belirlenmesi yerine, müzekerelerde yer alan konuların gündem haline getirilerek mecliste görüşülmesi sağlanmalıdır.

18-Belediye gayrimenkullerinin kiraya verilmesine ilişkin encümen kararlarında; kiralama ihalelerinin hangi tarihte, hangi saatte yapılacağına, ihale usulünün ne olacağına karar verildiği incelenmiştir.

Uygulama denetim döneminde geneldir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun Belediye encümeninin görev ve yetkilerinin sayıldığı 34. maddesinde belediye encümenine böyle bir yetki verilmediği gibi, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun İhale yetkilisi başlığı altındaki 3. maddesinde; "Bu Kanunda yazılı işleri yaptırmaya ve ihaleye, idarelerin ita amirleri yetkilidir." Hükmü ile aynı kanunun değişik 11. maddesinde, (Değişik birinci fıkra: 2/3/1984 - 2990/3 md.) İhalesi yapılacak her iş için bir onay belgesi

hazırlanır. Onay belgesinde, ihale konusu olan işin nevi, niteliği, miktarı, varsa proje numarası, tahmin edilen bedeli, kullanılabilir ödenek tutarı, avans ve fiyat farkı verilecekse şartları, ihalede uygulanacak usul, yapılacaksa ilanın şekli ve adedi, alınacaksa geçici teminat miktarı belirtilir." Hükümleri yer almıştır.

Bu sebeple ihalenin yapılması iradesi ita amirine ait olup bu konuda encümen kararı alınması uygulamasına son verilmelidir.

19-Encümen kararları yazılırken yeterince özen gösterilmediği, kararlarda maddi hatalar bulunduğu ve bu hataların usulüne uygun olarak düzeltilmediği incelenmiştir.

Encümen kararları hukuki mahiyetleri bakımından belediyeler için son derece önemli belgeler olması nedeniyle encümen kararlarının yazılmasıyla ilgili gerekli hassasiyetin gösterilmesi sağlanmalıdır.

20-Encümen tarafından alınan birden fazla kararın tek bir karar olarak yazıldığı incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Encümen toplantısı" başlıklı 35. maddesinde;

"Belediye encümeni, haftada birden az olmamak üzere önceden belirlenen gün ve saatte toplanır. Belediye başkanı acil durumlarda encümeni toplantıya çağırabilir.

Encümen üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve katılanların salt çoğunluğuyla karar verir. Encümenin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu uyarınca ihale komisyonu olarak yapacağı toplantılarda da bu hüküm geçerlidir. Oyların eşitliği durumunda başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Çekimser oy kullanılamaz.

Encümen gündemi belediye başkanı tarafından hazırlanır. Encümen üyeleri, başkanının uygun görüşü ile gündem maddesi teklif edebilir. Belediye başkanı tarafından havale edilmeyen konular encümende görüşülemez.

Encümene havale edilen konular bir hafta içinde görüşülerek karara bağlanır.

Alınan kararlar başkan ve toplantıya katılan üyeler tarafından imzalanır. Karara muhalif kalanlar gerekçelerini de açıklar.

Encümen başkan ve üyeleri, münhasıran kendileri, ikinci derece dâhil kan ve kayın hısımları ve evlatlıkları ile ilgili işlerin görüşüldüğü encümen toplantılarına katılamazlar." Hükümü bulunmaktadır.

Bu itibarla encümen tarafından alınan her bir kararın ayrı olarak yazılması sağlanmalıdır. Aksi takdirde encümen tarafından alınan bir kararın iptal edilmesi durumunda diğer kararların da hükümsüz kalacağı bilinmelidir.

21-İfraz ve tevhit işlemlerine ilişkin encümen kararlarının detaylı yazılmadığı incelenmiştir.

Gerçekleştirilecek ifraz işlemine ait encümen kararlarında ifraza konu taşınmaz üzerinde yapı bulunup bulunmadığı, yapı bulunması halinde ifraz sonrasında yapının üzerinde kaldığı taşınmazda çekme mesafeleri ile taban alanı ve katlar alanı katsayısına ilişkin şartların sağlanıp sağlanmadığı, tevhit işlemlerinde ise tevhide konu taşınmazların yapı nizamı ve kullanım kararına ilişkin bilgilere yer verilmesi sağlanmalıdır.

İNSAN KAYNAKLARI İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER:

22-İnsan Kaynakları ile ilgili iş ve işlemlerin denetlemesi sonucunda, görülebilen hata ve noksanlıklar ile tenkit ve tavsiyeye değer hususlardan rapora yazılmaya değer görülenler için görevli memurlara, soru ve cevaplarla birlikte gerekli sözlü açıklamalarda bulunulmuş; yazılmaya değer görülenler ise aşağıdaki maddelerde açıklanmıştır.

23-Pertek Belediyesinin 2019-2024 mali yıllarına ait personel giderlerinin gerçekleşen gelirlerine oranı aşağıya çıkarılmıştır.

2019 YILI		
2018 Yılı Gerçekleşen Gelir (Kesin Hesapta Yer Alan Yılı Net Tahsilat Tutarı)	A	11.056.925,62

213 sayılı VUK'na göre 2019 yılı için belirlenen yeniden değerlendirme oranı	B	23,73
Gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri (2019 yılı) yeniden değerlendirme oranı	AXB=C	2.623.808,45
Kesinleşen gelirin yeniden değerlendirilmiş hali	A+C=D	13.680.734,07
2019 yılı personel giderleri toplamı	E	3.237.246,71
2019 yılı personel giderlerinin gelire oranı	E/D	23,67

2020 YILI

2019 Yılı Gerçekleşen Gelir (Kesin Hesapta Yer Alan Yılı Net Tahsilat Tutarı)	A	13.010.387,58
213 sayılı VUK' a göre 2020 yılı için belirlenen yeniden değerlendirme oranı	B	22,58
Gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri (2020 yılı) yeniden değerlendirme oranı	AXB=C	2.937.745,52
Kesinleşen gelirin yeniden değerlendirilmiş hali	A+C=D	15.948.133,10
2020 yılı personel giderleri toplamı	E	3.442.985,74
2020 yılı personel giderlerinin gelire oranı	E/D	21,58

2021 YILI

2020 Yılı Gerçekleşen Gelir (Kesin Hesapta Yer Alan Yılı Net Tahsilat Tutarı)	A	14.127.567,29
213 sayılı VUK' a göre 2021 yılı için belirlenen yeniden değerlendirme oranı	B	9,11
Gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri (2021 yılı) yeniden değerlendirme oranı	AXB=C	1.287.021,38
Kesinleşen gelirin yeniden değerlendirilmiş hali	A+C=D	15.414.588,67
2021 yılı personel giderleri toplamı	E	3.761.094,09
2021 yılı personel giderlerinin gelire oranı	E/D	24,40

2022 YILI

2021 Yılı Gerçekleşen Gelir (Kesin Hesapta Yer Alan Yılı Net Tahsilat Tutarı)	A	22.893.987,82
213 sayılı VUK' a göre 2022 yılı için belirlenen yeniden değerlendirme oranı	B	36,20
Gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri (2022 yılı) yeniden değerlendirme oranı	AXB=C	8.287.623,60
Kesinleşen gelirin yeniden değerlendirilmiş hali	A+C=D	31.181.611,41
2022 yılı personel giderleri toplamı	E	6.249.434,63
2022 yılı personel giderlerinin gelire oranı	E/D	27,29

2023 YILI

2022 Yılı Gerçekleşen Gelir (Kesin Hesapta Yer Alan Yılı Net Tahsilat Tutarı)	A	51.560.112,02
213 sayılı VUK' a göre 2023 yılı için belirlenen yeniden değerlendirme oranı	B	122,93
Gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri (2023 yılı) yeniden değerlendirme oranı	AXB=C	63.382.845,70
Kesinleşen gelirin yeniden değerlendirilmiş hali	A+C=D	114.942.958,64
2023 yılı personel giderleri toplamı	E	12.907.049,43
2023 yılı personel giderlerinin gelire oranı	E/D	11,23

Yukarıdaki tabloda da görüleceği üzere 2019-2023 yıllarında belediyenin personel giderlerinin gelirlere oranının %40'ı aşmadığı incelenmiştir.

5393 Sayılı Belediye kanunun 49. maddesinde;" Belediyenin yıllık toplam personel giderleri, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin 213 sayılı Vergi Usul Kanununda belirlenen yeniden değerlendirme katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın yüzde otuzunu aşamaz Nüfusu 10.000'in altında olan belediyelerde bu oran yüzde kırk olarak uygulanır." Denmektedir. 2024 yılında Pertek Belediyesinin %40 oranını aşmayacak azami personel gideri şu şekilde hesaplanır.

2023 Yılı gerçekleşen bütçe geliri 70.609.687,01 ₺ tutarındadır. 2024 yılı için uygulanacak yeniden değerlendirme oranının %58,46 olduğu bilindiğine göre 2024 yılında değerlendirilmiş bütçe gelirin 111.888.110,04 ₺ olarak kabul edilmesi gerekmektedir. 5393 Sayılı Kanun'un 49 uncu maddesi gereği değerlendirilmiş en son bütçe gelirin azami oranla çarpılması sonucu (111.888.110,04*0,40) bulunan değer 44.755.244,01 ₺'nin üzerinde gerçekleşecek personel giderinin olması durumunda yeni personel alınmaması gerekmektedir. Söz konusu mevzuata aykırı şekilde istihdam edilen yeni personele yapılacak giderleri kamu zararı olarak değerlendirilecektir.

24-İdareye sunulan mal bildirim formlarının kapalı zarf içerisinde sunulmadığı ve personellerin mal bildirimlerinin karşılaştırılmadığı incelenmiştir.

Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunun 9'uncu maddesinde "Mal bildirimleri, özel kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla bildirimde

9

★

bulunanın özel dosyasında saklanır. Bildirimlerin içeriği hakkında, 20'nci madde hükmü dışında hiçbir şekilde açıklama yapılamaz ve bilgi verilemez. Ayrıca mal bildirimlerindeki bilgiler ve kayıtlar esas alınarak içeriği hakkında yayında bulunulamaz." Hükmü bulunmaktadır.

Ayrıca Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmeliğin 18 inci maddesinde "Yeni ve ek bildirimler, 6'ncı maddede belirtilen yetkili merciler tarafından daha önceki bildirimler ile karşılaştırılır.

6'ncı maddenin (b) ve (c) bentlerinde belirtilen mercilerde toplanan mal bildirimlerinde yer alan bilgiler, Başbakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde, kamu kurumları bilgisayarlarında mevcut bilgilerle bilgisayar ortamında ve gizliliği sağlanacak şekilde karşılaştırılır.

Yapılan karşılaştırma sonucunda gerçeğe aykırı bildirimde bulundukları veya haksız mal edindikleri, kaçırdıkları veya gizledikleri anlaşılanlar hakkında yetkili mercilerce Cumhuriyet başsavcılıklarına suç duyurusunda bulunulur." Hükümleri mevcuttur.

Sonuç olarak idareye sunulan mal bildirimlerinin kapalı zarf içerisinde alınması ve idarece yetkilendirilecek kişilerce karşılaştırılarak mevzuat hükümlerine göre işlemlerin yapılması mutlaka sağlanmalıdır.

25-Memur özlük dosyalarının incelenmesinde özlük dosyalarının 15.04.2011 tarih ve 27906 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Devlet Personelleri Genel Tebliğinin (Seri No: 2) D bölümüne belirtilen Özlük Dosyası Tutulmasına ilişkin esaslara aykırı olarak dağınık ve karışık bir şekilde tutulduğu incelenmiştir.

Uygulama genel olmakla birlikte Yazı İşleri Müdürü Hanife SÜER'e ait özlük dosyası konuya örnektir.

Bundan böyle, bütün devlet memurlarına ait özlük dosyalarının Devlet Personelleri Genel Tebliğinin (Seri No: 2) D bölümüne belirtilen Özlük Dosyası Tutulmasına ilişkin esaslara uygun olarak tanzim edilmesi sağlanmalıdır.

26-Meclis üyelerinin yeni mal bildirimlerinin önceki bildirimlerle karşılaştırıldığı belirlen vesikanın mevcut olmadığı incelenmiştir.

Uygulama geneldir.

3628 sayılı Kanunun 7'nci maddesinde; bu Kanun kapsamındaki görevlere devam edenler, sonu (0) ve (5) ile biten yılların en geç şubat ayı sonuna kadar bildirimlerini yenilerler. Yeni bildirimler yetkili merci tarafından daha önceki bildirimler ile karşılaştırılırlar

Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmeliğin 18 inci maddesinde; yeni ve ek bildirimler, 6'ncı maddede belirtilen yetkili merciler tarafından daha önceki bildirimler ile karşılaştırılır.

Hükümleri uyarınca yeni ve ek bildirimlerin daha önceki bildirimler ile karşılaştırılması ve karşılaştırma yapıldığına dair evrakın muhafaza edilmesi sağlanmalıdır.

27-Düzenlenen bazı mal beyanlarında taşınmazların değeri, taşınmazın cinsi, adresi, hisse miktarı ve edinme tarihinin yazılmadığı incelenmiştir.

Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmeliğin 8 inci maddesinde; 3'üncü maddede sayılanların kendilerine, eşlerine ve velayetleri altındaki çocuklarına ait bulunan;

a) Taşınmaz malları (arsa ve yapı kooperatif hisseleri dahil),

b) Kendilerine aylık ödenenler, net aylık tutarının beş katından; aylık ödenmeyenler ise Genel İdare Hizmetleri sınıfında birinci derecenin birinci kademesindeki şube müdürüne ödenen net aylığın beş katından fazla değer ve tutarındaki;

1) Para ve para hükmündeki kıymetli kağıtları,

2) Hisse senedi ve tahvilleri,

3) Altın ve mücevheratı,

S

A

4) Her türlü kara, deniz ve hava taşıt araçları, traktör, biçer-döver, harman makinesi ve diğer ziraat makineleri, inşaat ve iş makineleri, hayvanlar, koleksiyon ve ev eşyaları ile diğer taşınır malları,

5) Hakları,

6) Alacakları,

7) Borçları,

8) Gelirleri, mal bildirimine konu teşkil eder.

(b) bendinde belirtilen mal, hak, alacak, borç ve gelirlerin **ayrı ayrı** toplam değerleri tek kalem halinde gösterilir. Mallar, mal bildirim tarihiindeki değerleri esas alınmak suretiyle beyan olunur.

Şeklinde hükümler bulunmaktadır.

Bu itibarla Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmeliğin 8 inci maddesi uyarınca düzenlenen mal bildirimlerine taşınmazların değeri, taşınmazın cinsi, adresi, hisse miktarı ve edinme tarihinin yazılması sağlanmalıdır.

28-Bazı mal bildirim formlarında eş bilgilerine yer verilmediği incelenmiştir.

Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmelik' in 8 inci maddesinde "3'üncü maddede sayılanların kendilerine, eşlerine ve velayetleri altındaki çocuklarına ait bulunan;

.....

mal, hak, alacak, borç ve gelirlerin ayrı ayrı toplam değerleri tek kalem halinde gösterilir." Hükmü bulunmaktadır.

Sonuç olarak yukarıdaki mevzuat hükümleri uyarınca mal bildiriminde bulunacak memurların, bildirimlerinde eşlerinin bilgisine yer vermesi gerektiği bilinmelidir.

29-Belediyede herhangi bir Etik komisyonu oluşturulmadığı incelenmiştir.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliği'nin 25. maddesinde: Kurul, etik kültürün yerleştirilmesi ve geliştirilmesi konusunda her türlü çalışmayı yapar, yaptırır, araştırma, yayın, anket, kamuoyu yoklaması, bilimsel toplantılar ve benzeri etkinlikler düzenler, kamu görevlileri için eğitim programları hazırlar, koordine eder, yürütür veya bu konularda bakanlıklar, diğer kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, mahalli idareler ve konusunda uzman sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapabilir. Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 29. maddesinde, Etik komisyonu Kurum ve kuruluşlarda, etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek, personelin etik davranış ilkeleri konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak tavsiyelerde ve yönlendirmede bulunmak ve etik uygulamaları değerlendirmek üzere kurum veya kuruluşun üst yöneticisi tarafından kurum içinden en az üç kişilik bir etik komisyonu oluşturulur.

Bu itibarla etik komisyon kurulmalı, Personelin etik davranış ilkeleri ve bu ilkelere ilişkin sorumlulukları hakkında bilgilendirilmesi ve etik davranış ilkelerinin, kamu görevlilerine uygulanan temel, hazırlayıcı ve hizmet içi eğitim programlarında yer alması sağlanmalıdır.

30-Pertek Belediyesinde memurların yıllık izinlerinin plansız kullandırıldığı incelenmiştir.

Belediyenin mevcut personel durumu göz önüne alındığında, belediyede iş ve işlemlerinde aksama yaşanmaması için yıllık izinlerin önceden belirlenecek bir plan-program dâhilinde kullandırılması tavsiyeye değer görülmüştür.

31-Denetime tabi dönemde işçi personellere yıllık izinlerinin düzenli olarak kullandırılmadığı incelenmiştir.

Uygulama geneldir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun;

"Yıllık ücretli izin hakkı ve izin süreleri" başlıklı 53. Maddesinde; işyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verileceği, ...

"Sözleşmenin sona ermesinde izin ücreti" başlıklı 59. Maddesinde ise; iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretinin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, bu ücrete ilişkin zamanaşımı iş sözleşmesinin sona erdiği tarihten itibaren başlayacağı,

Sözleşmenin sona ermesinde izin ücreti başlıklı 59. Maddesinde; iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretinin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği,

"Yıllık ücretli izin hükümlerine aykırılık" başlıklı 103. Maddesinde; yıllık ücretli izni Kanunun 56. maddesine aykırı olarak bölen veya izin ücretini 57. maddenin üç ve dördüncü fıkralarında belirtilen usule aykırı olarak ödeyen veya eksik ödeyen veya 59. maddedeki hak edilmiş izni kullanmadan iş sözleşmesinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya 60. maddede belirtilen yönetmeliğin esas ve usullerine aykırı olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için ikiyüzyirmi Türk Lirası idari para cezası verileceği,

Hususları hüküm altına alınmakta ve

Yargıtay 9.Hukuk Dairesinin E.991/324 K.991/8244 T.09.05.1991 sayılı kararında, izin ücretinin hizmet süresi içinde her yıl işçinin izne hak kazandığı tarihteki ücretlerine göre hesaplanması gerekirken geçmiş senedeki çalışmalara ve izin paralarının son sene ücretinden hesaplanması isabetli olmadığı yönünde karar verilmiştir.

İşçi personelin yasal izin haklarını kullanmayarak biriktirmeleri sebebiyle bu personellerin herhangi bir sebeple sözleşmesinin sona ermesi halinde belediyenin yüksek miktarlarda izin ücreti ödeme yükümlülüğü altında kalabileceği, ayrıca ilgili kanunun 103'üncü maddesindeki hususlara temas edilmesi halinde yine belediyenin idari para cezası ödeme yükümlülüğü ile karşı karşıya kalabileceği bilinerek, işçi personellerin izinlerinin belli programlar dahilinde kullanılması sağlanmalıdır.

ZABITA HİZMETLERİ:

32-Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik hükümlerine göre D-4 grubunda yer alan Pertek Belediye Başkanlığı için; 1 adet zabıta amiri, 1 adet zabıta komiseri ve 7 adet zabıta memuru kadrosunun öngörüldüğü; zabıta hizmetlerinde fiilen zabıta memuru eliyle yürütülmediği, diğer memurlar arasından birinin dönem bazlı zabıta amiri olarak görevlendirmesinin yapıldığı, ayrıca diğer zabıta işlemlerinin şirket işçileri tarafından yürütüldüğü incelenmiştir.

33-Zabıta personeline Belediye Zabıta Yönetmeliğince öngörülen tören kıyafetinin verilmediği, ayrıca yazlık ve kışlık olarak her yıl verilen zabıta kıyafetlerinin mezkûr yönetmelikçe düzenlenen şekle uygun olmadığı tespit edilmiştir.

Belediye zabıta Yönetmeliğinin 32'nci maddesinde "Belediye zabıta personeline verilecek giyecek yardımı; yazlık, kışlık ve tören elbisesi olmak üzere ihtiyaca ve günün şartlarına göre 657 sayılı Kanunun 211'inci maddesi esas alınarak belediyece karşılanır. Yazlık ve kışlık elbise her yıl, tören elbisesi ise iki yılda bir verilir.

Zabitanın kılık kıyafeti, iklim ve mevsim şartlarına ve yapılan görevin özelliklerine göre bu Yönetmelikte belirtilen rütbe işareti ve tanımlanan şekiller haricinde şekil, renk ve işaret kullanılmamak ve herhangi bir kurumun kıyafetini çağrıştırmamak üzere İçişleri Bakanlığınca farklılık yapılabilir." Hükümü bulunmaktadır.

5

A

Ayrıca Mezkûr Yönetmeliğin 33'üncü maddesinde söz konusu giyim kıyafetlerinin renk, cins ve şekillerinin nasıl olacağı ayrıntılı şekilde düzenlenmiştir.

Zabıta personelinin belediyenin kolluk personeli olduğu, Belediye Başkanlığını temsil ettiği, görevlerini yaparken saygı uyandırması gerektiği düşünüldüğünde yönetmeliğin kılık ve kıyafet hükümlerinin tam ve eksiksiz uygulanması gerektiği tavsiyeye değer görülmüştür.

34-Gönüllü zabıta teşkilleri kurulmasına yönelik bir çalışma yapılmadığı anlaşılmıştır.

Belediye Zabıta Yönetmeliği'nin 49'uncu maddesi uyarınca zabıta hizmetlerinin desteklenmesine ihtiyaç duyulan yerlerde 09.10.2005 tarihli ve 25981 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan, İl Özel İdaresi ve Belediye Hizmetlerine Gönüllü Katılım Yönetmeliği hükümlerine göre, gönüllü zabıta teşkilleri kurulması belediyece teşvik edileceğinin hükme bağlanmış olması göz önüne alınarak, gönüllü zabıta teşkillerinin kurulması için gayret sarf edilmelidir.

35-Pertek Belediyesinde zabıtaya savunma amaçlı teçhizat temin edilmediği incelenmiştir.

11.04.2007 tarihli ve 26490 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Zabıta Yönetmeliği'nin, savunma amaçlı teçhizat başlıklı 45 inci maddesinde;

"(1) Belediye zabıta personeline görevleri esnasında karşılaştıkları direniş ve fiili saldırı durumunda kullanılmak üzere göz yaşartıcı sprey, kask ve kalkan gibi savunma amaçlı teçhizat verilebilir."

Hükmü gereğince, ihtiyaç halinde zabıta personeline savunma amaçlı teçhizatların temin edilmesi sağlanmalıdır.

36-Denetime tabi dönem içerisinde zabıta biriminin belediye başkanı tarafından denetlenmediği incelenmiştir.

Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 30 uncu maddesi, "Belediye zabıta teşkilatı personelinin çalışmaları; a) Bakanlık denetim elemanları, b) Valiler, kaymakamlar ve belediye başkanları ile bunların görevlendireceği diğer personel tarafından denetlenir." hükmü gereğince zabıta müdürlüğü çalışmalarının belediye başkanı veya görevlendireceği personelce denetlenerek denetim raporuna bağlanması ve denetimde tespit edilen hususların takibi sağlanmalıdır.

37-Belediye Zabıtası tarafından verilecek cezaların encümene havale edildiği incelenmiştir.

5326 sayılı Kabahatler Kanunun Gürültü, Rahatsız Etme, İşgal, Çevreyi Kirletme, Afiş Asma, Dilencilik gibi fiilleri işleyenlere idare para cezasının belediye zabıtası tarafından verileceği düzenlenmiştir.

Bundan böyle belediye zabıtasının yetkisinde bulunan konularda encümence karar alınmaması gerekmektedir. Ayrıca uygulanan cezai işlem yetki yönünden hukuka aykırı olduğu için iptal davasına konu olması durumunda belediyenin mahkûm olacağı bilinmelidir.

38-İdari yaptırım kararlarında "kabahat fiili" kısmında yeterli açıklama bulunmadığı incelenmiştir.

Kabahatler Kanunu'nun "Emre aykırı davranış" başlıklı 32. maddesinde; "(1) Yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir.

(2) Bu madde, ancak ilgili kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde uygulanabilir.

(3) 1.3.1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 526'ncı maddesine diğer kanunlarda yapılan yollamalar, bu maddeye yapılmış sayılır." Hükmü yer almıştır.

İdari yaptırım tutanaklarında emre aykırı davranışın ne olduğunun açıkça belirtilmesi tavsiyeye değer görülmüştür.

8

★

İŞYERİ AÇMA VE ÇALIŞMA RUHSATLARI:

39-İşyeri açma ve çalışma ruhsatlarının veriliş tarihinden itibaren 1 ay içerisinde denetlenmediği incelenmiştir.

11.06.2021 tarih ve 15 sayılı Barış PALANCI'ya ait kasap işyeri dosyası konuya örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 6'ncı maddesinde: "İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerleri, 3 üncü maddede belirtilen merciler tarafından ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına ruhsatın veriliş tarihini izleyen bir ay içinde kontrol ettirilirler. Bu süre içinde kontrol ettirilmemesi halinde, ilgili çalışma ruhsatı almış sayılır ve kontrol görevini süresinde yerine getirmeyen kamu görevlileri hakkında yasal hükümler uygulanır." Denmektedir.

Dolayısıyla denetlenmeyerek ruhsatı kesinleşen işyerlerinin, ileride herhangi bir hukuka aykırılığı dolayısıyla işlem görmesi durumunda, belediye yetkililerinin sorumluluğunun doğacağı göz ardı edilmemelidir.

40-Ruhsat başvurularında, müracaat sahibine yönetmelik ekinde yer alan alındı belgesinin verilmediği incelenmiştir. Hatalı uygulama denetim döneminde geneldir.

İşyeri Açma ve Çalışma Yönetmeliğinin 6'ncı maddesinde; "Bu Yönetmeliğe göre yapılacak her türlü ruhsat başvurusunda, müracaat sahibine başvuruyu kabul eden görevlinin adı, soyadı ve unvanı ile başvurunun yapıldığı tarih ve saati gösteren Örnek 6'da yer alan alındı belgesi verilir. Ayrıca, başvuru ve beyan formu ile ekli evrakın verilmesi sırasında başvuruyu kabul eden görevli tarafından yapılacak ön incelemede tespit edilen noksanlıklar, müracaat sahibine verilen alındı belgesinde gösterilir. Bu Yönetmelikte belirtilen ruhsatlandırmaya ilişkin süreler eksik belgelerin yetkili idareye verilmesi ile başlar." Hükmü bulunmaktadır.

Bundan böyle söz konusu alındı belgesinin bir suretinin de başvuru sahibine verilmesi gerektiği bilinmelidir.

41-İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte genel şartların yanı sıra yönetmeliğin öngördüğü özel şartlarında arandığı işyerlerine ilişkin ruhsat dosyalarında; bu işyerlerinin yönetmelikte öngörülen şartları taşıyıp taşımadığına dair herhangi bir bilgi, belge veya belediye görevlilerince yapılan denetimin sonucu düzenlenen tutanağa tesadüf edilmemiştir.

Uygulama denetim döneminde genellikle arz etmektedir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 5 inci maddesinde bütün işyerlerinde bulunması gereken genel şartlar belirlenmiştir. Bu şartlara ilaveten yönetmeliğin Ek-1' deki sıhhi işyerleri için belirtilen özel şartların sağlanıp sağlanmadığı da kontrol edilerek bir tutanağa bağlanmalı ve dosyasında muhafaza edilmelidir.

42-Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri için düzenlenen işyeri ruhsatlarının bir örneğinin kolluğa gönderilmediği incelenmiştir.

Hatalı uygulama denetim döneminde verilen tüm ruhsatlar için geçerlidir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğinin "Bildirim" başlıklı 7'nci maddesinin ikinci fıkrasında "Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri için düzenlenen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının bir örneği en geç yedi gün içinde yetkili idare tarafından kolluğa gönderilir." Amir hükmü bulunmaktadır.

Bundan böyle umuma açık istirahat ve eğlence yerleri için verilen ruhsatların 7 gün içinde kolluğa gönderilmesi mutlaka sağlanmalıdır.

43-Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde çalıştırılacak kişilerin adı, soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, adli sicil ve bulaşıcı hastalığı bulunmadığına dair beyanlarının idareye sunulmadığı incelenmiştir.

Söz konusu durum denetim döneminde genellikle arz etmektedir.

5

★

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 36'ncı maddesinin ikinci fıkrasında; "Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde çalıştırılacak kişilerin adı, soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, adli sicil ve bulaşıcı hastalığı bulunmadığına dair beyanlarının yetkili idareye verilmesi şarttır." Hükmü bulunmaktadır.

Dolayısıyla söz konusu işyerlerini açmak isteyen gerçek ve tüzel kişilerden çalıştıracağı kişiler için yukarıda mevzuat hükmündeki hususları belirtilen beyanların alınması sağlanmalıdır.

44-Sihhi işyeri açma ve çalışma ruhsatı almak için belediye başkanlığına sunulan başvuru/beyan formlarında yer alan kısımların boş bırakıldığı tespit edilmiştir.

19.01.2021 tarih ve 2021/02 sayılı gayrisihhî müesseselere ait düzenlenen işyeri açma ve çalışma ruhsatları örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 6'ncı maddesinin 3'üncü fıkrasında; işyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1(sihhi işyeri açma ve çalışma ruhsatı başvuru/beyan formu) ve 2'de (gayrisihhi müessese açma ve ruhsatı başvuru/ beyan formu) yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 17'nci maddesinde; "Gayrisihhî müessese açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler Örnek 2'de yer alan başvuru formunu doldurarak yetkili idareye başvurur.

(Ek fıkra: 23/5/2011-2011/1900 K.) Maden üretim faaliyetleri ile bu faaliyetlere dayalı ruhsat sahasındaki geçici tesisler için işyeri açma ve çalışma ruhsatı il özel idareleri tarafından verilir. Maden üretim faaliyetleri ile bu faaliyetlere bağlı geçici tesislere dayalı olarak üretim yapmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler Örnek 7'de yer alan formu doldurarak il özel idaresine başvurur. Başvurularda bu formda yer alanlar dışında başka bir bilgi ve belge istenilmez. Maden arama faaliyetleri işyeri açma ve çalışma ruhsatına tabi değildir. Ancak, arama ruhsat dönemi içinde üretim yapılması halinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınması zorunludur. Madencilik faaliyetleri için işyeri açma ve çalışma ruhsatı Örnek 8'de yer alan bilgileri içerecek şekilde düzenlenir." Hükümleri yer almaktadır.

Bundan böyle **gayrisihhi** müessese açmak isteyen gerçek veya tüzel kişilerin, Örnek 2'de yer alan başvuru formunu doldurmaları sağlanmalıdır.

45-İşyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesinden sonra engellilerin işyerine giriş ve çıkışları için gereken kolaylaştırıcı tedbirlerin alındığına ve kontrol yapıldığına dair herhangi bir belgenin ve bilginin işyeri açma ve çalışma ruhsat dosyalarında mevcut olmadığı tespit edilmiştir.

Uygulama genel olmakla birlikte 24.06.2022 tarih ve 2022/14 sayılı, sıhhi müessese için düzenlenen işyeri açma ve çalışma ruhsatına ait dosya örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğinin 5'inci maddesinin (k) bendinde; engellilerin işyerine giriş ve çıkışları için gereken kolaylaştırıcı tedbirlerin alınmış olması, zorunlu şart olarak getirilmiştir. Ayrıca aynı Yönetmeliğin 2'nci fıkrasında ise yetkili idarelerin işyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesinden sonra yapacakları denetimlerde bu hususların yerine getirilip getirilmediği kontrol edileceği belirtilmiştir.

Bundan böyle İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğinin 5'inci maddesi uyarınca engellilerin işyerine giriş ve çıkışları için gereken kolaylaştırıcı tedbirlerin alınıp alınmadığına yönelik denetimlerin işyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesinden sonra yapılması ihmal edilmemelidir.

46-Faaliyet konusu kuaför olan iş yerinde çalışan personelin Hijyen Eğitimi alıp almadığının belediye tarafından denetlenmediği incelenmiştir.

Uygulama genel olmakla birlikte 28.09.2023 tarih ve 2023/11 sayılı sıhhi müessese için düzenlenen işyeri açma ve çalışma ruhsatına ait dosya örnektir.

5

A

Hijyen Eğitimi Yönetmeliğinin "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesine göre; Gıda üretim ve perakende iş yerleri, İnsani tüketim amaçlı sular ile doğal mineralli suların üretimini yapan iş yerleri; Kaplıca, hamam, sauna, berber, kuaför, dövme ve pirsing yapılan yerler, masaj ve güzellik salonları ve benzeri yerler; Otel, motel, pansiyon ve misafirhane gibi yerler yönetmelik kapsamında olup,

Hijyen Eğitimi Yönetmeliğinin "Belge alan kişilerin çalıştırılması" 5'inci maddesine göre;

"Bu Yönetmeliğin kapsadığı iş yerlerinde, Genel Müdürlük tarafından verilen belgeye sahip olmayan kişiler çalıştırılmaz. İş yeri sahipleri ve işletenleri, çalışanlarının hijyen eğitimi almasından ve belgeli olarak çalıştırılmasından birinci derecede sorumludur. Bizzat çalışmaları durumunda iş yeri sahipleri ve işletenleri de bu eğitimi almaya mecburdur." denilmekte olup,

Yine aynı yönetmeliğin "Denetim ve müeyyideler" başlıklı 11'inci maddesinde; "Her iş kolunun izin, onay, kayıt, ruhsatlandırma ve benzeri hizmetlerini yürüten Bakanlık veya mahalli idare, bu Yönetmelikte belirtilen iş yerlerinin, 5 inci, 9 uncu ve 10 uncu maddelerde belirtilen yükümlülükleri yerine getirip getirmediğini denetler. Bu maddelerde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında, durumu bu maddelere uygun bulunmayan çalışanların her biri ayrı ayrı aykırılıklar olarak değerlendirilir ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 282'nci maddesine göre işlem yapılır." Denildiğinden,

Belediye tarafından yönetmelik kapsamında olan iş yerlerinde çalışan personelin Hijyen Eğitimi Sertifikasına sahip olup olmadığı belli periyotlarla denetlenmelidir.

47-İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarının, ruhsat düzenleme süresi içerisinde düzenlenmediği incelenmiştir.

554 sayılı sıhhi işyeri ruhsat başvurusunun 02.03.2022 tarihinde yapıldığı halde ruhsatın 08.04.2022 tarihinde düzenlenmiş olması konuya örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğinin "Ruhsatın düzenlenmesi" başlıklı 12'nci maddesinde;

"Sihhi işyeri açmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1'de yer alan başvuru ve beyan formuyla yetkili idareye müracaat eder. Başvurunun Yönetmelikte öngörülen kriterlere uygun olduğunun tespiti halinde başkaca bir işleme gerek kalmaksızın işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenerek ilgiliye aynı gün içinde verilir..." denildiğinden, ruhsatların süresi içerisinde düzenlenmesine özen gösterilmelidir.

48-Bazı ekmek fırınlarına, ayırık nizamda müstakil parselde olmadığı halde işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlendiği incelenmiştir.

İstiklal Mahallesi 132/33 parselde Pertek Halk Ekmek unvanıyla 24.06.2022 tarih ve 15 sayılı ekmek fırını ruhsatının düzenlenmesi konuya örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 5 inci maddesinin c bendinde;

"Özel yapı şeklini gerektiren sinema, tiyatro, düğün salonu, otel, hamam, sauna; **ekmek fırını** ile akaryakıt, sıvılaştırılmış petrol gazı, sıvılaştırılmış doğal gaz ve sıkıştırılmış doğal gaz istasyonu için yapı kullanma izin belgesinin alınmış olması,"

Mezkûr maddenin (m) bendinde: "Ekmek fırınlarının bu amaca tahsisli ayırık nizamda müstakil binalarda açılmış olması" hükmü bulunmaktadır.

Aynı yönetmeliğin Geçici 3'üncü maddesinde; "Bu maddenin yayımı tarihinden önce yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi özel yapı şekline uygun olarak düzenlenen ve bu haliyle tapu kütüğüne tescil edilen yapılarda açılacak fırınlarda ayırık nizamda müstakil bina şartı aranmaz.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatı bulunan ancak ayırık nizamda müstakil binada bulunmayan ekmek fırınları devredilemez." Amir hükmü bulunmaktadır.

Mevcut ekmek fırını olan işyerlerinin ayrıık nizamda müstakil parselde kurulu işyerine taşınması için gerekli işlemlere başlanılması ve işi terk eden ekmek fırınlarının ruhsatlarının yenilenmemesi ve/veya ruhsatlarının mevzuat gereğince devretmemesi gerekmektedir.

Aksi durumunda işyeri açma ve çalışma ruhsatını düzenleyen memur, fen işleri müdürlüğü yetkilileri ile ruhsatı imzalayan yetkilinin sorumlu olacağı unutulmamalıdır.

49-Belediyece düzenlenen işyeri açma ve çalıştırma ruhsatlarının yönetmelikçe belirtilen formata uygun düzenlenmediği, ada parsel bilgilerinin ruhsata işlenmediği görülmüştür.

Bahsedilen hatalı uygulamaya denetim dönemindeki tüm işyeri ruhsat dosyalarında tesadüf edilmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte belirtilen Örnek-5 formunun kullanılması sağlanmalıdır.

50-İşyeri açma ve çalışma ruhsatı için başvuran kişilerin idareye sundukları fotokopi evrakların aslına uygunluğu kontrol edilerek tasdik ettirilmediği incelenmiştir.

Hatalı uygulama denetim döneminde genellik arz etmektedir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğinin Ek-1 inci maddesinde "*Sıhhî ve gayrisıhhî işyerleri ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin ruhsatlandırılması sırasında başvuru sahibi tarafından mevzuat gereği istenen herhangi bir belgenin aslının getirilmesi hâlinde, bu belgenin sureti, aslına uygunluğu kontrol edildikten sonra yetkili idarece görevlendirilen personel tarafından isim ve unvan yazılarak tasdik edilir. Başvuru sahiplerinden ayrıca belgelerin asıllarını veya noter onaylı suretlerini yetkili idareye teslim etmeleri istenemez.*" Denmektedir.

Dolayısıyla başvuru sahibinden evrakların asılları istenmeli, evrakların asıllarına uygunluğu kontrol edildikten sonra suretleri idarece tasdik edilerek dosyalanması sağlanmalıdır.

51-Sıhhî işyeri açma ve çalışma ruhsatı almak için belediye başkanlığına sunulması gereken başvuru formunun sunulmadığı görülmüştür.

Uygulama geneldir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 6'ncı maddesinin 3'üncü fıkrasında; işyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1(sıhhî işyeri açma ve çalışma ruhsatı başvuru/beyan formu) ve 2'de (gayrisıhhî müessese açma ve ruhsatı başvuru/ beyan formu) yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 17'nci maddesinde; "*Gayrisıhhî müessese açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler Örnek 2'de yer alan başvuru formunu doldurarak yetkili idareye başvurur.*

(Ek fıkra: 23/5/2011-2011/1900 K.) Maden üretim faaliyetleri ile bu faaliyetlere dayalı ruhsat sahasındaki geçici tesisler için işyeri açma ve çalışma ruhsatı il özel idareleri tarafından verilir. Maden üretim faaliyetleri ile bu faaliyetlere bağlı geçici tesislere dayalı olarak üretim yapmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler Örnek 7'de yer alan formu doldurarak il özel idaresine başvurur. Başvurularda bu formda yer alanlar dışında başka bir bilgi ve belge istenilmez. Maden arama faaliyetleri işyeri açma ve çalışma ruhsatına tabi değildir. Ancak, arama ruhsat dönemi içinde üretim yapılması halinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınması zorunludur. Madencilik faaliyetleri için işyeri açma ve çalışma ruhsatı Örnek 8'de yer alan bilgileri içerecek şekilde düzenlenir." Hükümleri yer almaktadır.

Bundan böyle **sıhhî** müessese açmak isteyen gerçek veya tüzel kişilerin, Örnek 2'de yer alan başvuru formunu doldurup dosyalarına eklenmesi sağlanmalıdır.

52-İdarece düzenlenen işyeri açma ve çalışma ruhsatı dosyalarında takip edilmesi gereken başvuru sırasında ruhsat harçlarının yatırıldığına dair makbuzlara rastlanılmamıştır.

8

A

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin Ek Madde 1-, 7. Bendinde "Başvuru sahiplerinden başvuru sırasında ruhsat harçlarının yatırıldığına dair makbuzlar istenmez; beyan esas alınır. Harçların yatırıldığına dair beyanın doğruluğu yetkili idarece kendi kayıtlarından teyit edilir." Hükümleri yer almaktadır.

Bundan böyle gayrisihhi müessese açmak isteyen gerçek veya tüzel kişilerin işyeri açma ve çalışma ruhsatları düzenlenirken makbuzlarının dosyasına eklenmesi sağlanmalıdır.

53-İdarece düzenlenen sıhhi müessese işyeri açma ve çalışma ruhsatı dosyalarında faaliyet konusu İnternet Kafe olan bina altı işyerinin muvafakatname hazırlanış usulünün sakıncalı olduğu görülmüştür.

09.10.2023 tarih ve 2023/13 sayılı sıhhi müessese işyeri açma ve çalışma ruhsatı örnektir.

Muvafakatname imzalanırken belediyede imzalanması ya da bina karar defterinde imzalandıktan sonra aslı gibidir fotokopisinin alınıp dosyasına eklenmesi aksi takdirde cezai yaptırım uygulanacağı bilinmelidir.

54-İdarece düzenlenen sıhhi müessese işyeri açma ve çalıştırma ruhsatı dosyalarında Milli Eğitim Bakanlığı onaylı bilgisayar işletmeni sertifikası veya bitirdiği okulun ders müfredatında en az iki dönem bilgisayarla ilgili ders aldığı belgelenmemiştir.

09.10.2023 tarih ve 2023/13 sayılı Ulaş İnternet Cafe adlı sıhhi müesseseye ait işyeri açma ve çalışma ruhsatı örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin Ek 1, Sıhhi Müesseseler İçin Sınıflarına Ve  zelliklerine Göre Aranacak Nitelikler, E- Kahvehane, Kır Kahvesi, Oyun Salonu, İnternet Salonu,  ay Bahçesi,  ay Ocağı Ve Benzeri İşyerleri kısmı F) İnternet Salonu 11-de "İnternet salonu için ruhsat başvurusu yapacak kişilerde Milli Eğitim Bakanlığı onaylı bilgisayar işletmeni sertifikasına sahip olmak veya bitirdiği okulun ders müfredatında en az iki dönem bilgisayarla ilgili ders aldığı belgelenmek şartı aranır; sorumlu müdür görevlendirilen hallerde ise bu şart, işyeri sahibi veya sorumlu müdürden birisi için aranır. Bu diploma ve belgelerin yurt dışından alınmış olması halinde bunların ilgili mevzuata göre denkliğinin kabul edilmiş olması şarttır." Hükmü bulunmaktadır.

Bundan böyle düzenlenen sıhhi müessese işyeri açma ve çalışma ruhsatlarında yönetmelikte yazan evrakların eksiksiz şekilde tamamlanması sağlanmalıdır.

55-İdarece düzenlenen sıhhi müessese işyeri açma ve çalıştırma ruhsatı dosyalarında adres değışikliği olduğı halde yeniden ruhsat düzenlenmemiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 8. Maddesi 4. Bendinde; "İşyerinin başka bir adrese nakledilmesi halinde yeniden ruhsatlandırılması esastır." Hükmü bulunmaktadır.

Bundan böyle adres değışikliği durumunda yeniden ruhsat düzenlenmesi sağlanmalıdır.

56-Bazı işyeri dosyalarında tesadüf edilen ustalık belgelerinin işletmeciye ait olmadığı, bazı ustalık belgelerinin işyeri faaliyetiyle uyuşmadığı incelenmiştir.

İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğinin Ek-2 inci maddesinde: "Bu Yönetmelik kapsamında açılacak iş yerlerinde, iş yeri sahibinin veya iş yerinde her bir meslek dalında çalıştırdıklarının, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında alınan ustalık belgesine ya da mesleki veya teknik okulların ilgili alanlarından mezun olduğunu gösterir diplomaya ya da üniversitelerin ilgili lisans ve ön lisans alan ve dalından mezun olduğunu gösterir diplomaya (transkript ile birlikte ibraz edilecek) ya da 2/8/2007 tarihli ve 5580 sayılı özel  ğretim Kurumları Kanununa göre faaliyet gösteren kurumlardan alınan kurs bitirme belgesine sahip olması gerekir." Denmektedir.

9/6/2020 tarihli ve 31150 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan 2626 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının 7'nci maddesiyle, matbu forma ( rnek-1) "ustalık belgesi no" kısmı eklenmiştir.

Bu itibarla işletmecilerin belgesinin olmaması durumunda çalıştıracağı ustayla imzaladıkları iş sözleşmesinin mutlaka istenerek dosyada muhafaza edilmesi gerekmektedir. Ayrıca belge sahibinin ruhsatlandırılan işyerinden sigortalı olduğunu gösterir prim belgelerin de işverenden aylık olarak istenerek dosyaya koyulması ilgili mevzuatın ruhu gereği tavsiyeye değer görülmüştür.

57-Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin, ruhsat düzenlenmeden önce kontrol edilmediği incelenmiştir.

Hatalı uygulama denetim döneminde genellik arz etmektedir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin o) bendinde: "Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri için bu hususlar işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmeden önce yerinde kontrol edilir." Hükmü bulunmaktadır.

Kontrol edilmeksizin ruhsatlandırılan işyerlerinden oluşabilecek menfi durumlardan ilgili kamu görevlilerin hukuki sorumluluklarının olacağı bilinmeli, söz konusu işyerlerinin yönetmelik hükümlerine göre mutlaka kontrol edilerek haklarında mevzuat hükümleri doğrultusunda işlem yapılması sağlanmalıdır.

58-Kapasite raporu alınması gereken işyerlerinden raporların alınmadığı incelenmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğinin EK-2 bölümünün, B-6.15 "Günlük üretimi 1.000 kg/gün ve üzeri ekmek, sade pide ve ekmek çeşitleri üreten, asgari yüksekliği 3,5 metre ve büyükşehir belediyesi sınırları içinde en az 400 m²; büyükşehir belediyesi olmayan illerde en az 300 m²; köy, belde ve ilçe belediye sınırları içinde en az 250 m² ve üzeri genişlikteki yerler," düzenlemesi mevcuttur.

Dolayısıyla söz konusu ekmek fırını gibi işletmelerin ruhsatlandırılmadan önce kapasite raporları temin edilmeli ve bu raporlara göre sınıflarının belirlenerek ruhsatlandırılma şartları tespit edilmelidir. Sadece şartları taşıyan başvuruların ruhsata bağlanması gerekmektedir.

Aksi halde ruhsat işlemlerini gerçekleştiren kamu görevlilerinin hukuki sorumluluklarının doğacağı bilinmelidir.

59-İşyeri açma izin harçları tahakkuk ettirilirken işyerlerine ait depolar ile faaliyetlerinde kullandıkları bahçelerinin hesaplama dâhil edilmediği incelenmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Çeşitli Harçlarla İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 10 uncu maddesi uyarınca bu harcın uygulanmasında işyerinin mağaza, yazıhane, idarehane, muayenehane, imalathane, fabrika, şube, **depo**, otel, kahvehane, eğlence, dinlenme ve spor yerleri, tarla, bağ, bahçe, çiftlik, hayvancılık tesisleri, dalyan ve voli mahalleri, madenler, taşocakları, inşaat şantiyeleri, vapur büfeleri gibi ticari, sınai, zirai ve mesleki bir faaliyetle başka bir iş ve girişimin yapılmasına ayrılan ya da bu faaliyet, iş ve teşebbüslerde kullanılan yerler olduğu hükme bağlandığından uygulamada bu hususlara dikkat edilerek söz konusu harç tutarının tam olarak tahsil edildikten sonra ruhsatlandırılması gerekmektedir.

Ayrıca, bazı işyerlerinin, ruhsatlandırılmadan evvel açık ve kapalı alanların yerinde ölçülerek hesaplanması ve bir tutanağa bağlanarak ruhsat dosyasında muhafazası sağlanmalıdır.

60-Bazı işyeri açma ve çalıştırma ruhsat dosyalarında bulunan vergi levhalarında işyerinin faaliyetinin aylar öncesinde başladığı, ancak başvuru yapana kadar ruhsatsız çalıştığı incelenmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğinin 4/n bendinde; "Yetkili idareler tarafından bu Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinin açılıp faaliyet göstermesi için verilen izni," ifade edeceği belirtilmiştir.

Mezkûr Yönetmeliğin 6'ncı maddesinde; "Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları

tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır." Denmektedir.

Bu itibarla Pertek Vergi Dairesi/Mal müdürlüğünden her ay vergi açılışı yapılan işyerlerinin listesi istenerek ruhsatsız faaliyet göstermelerine müsaade edilmemelidir.

61-Denetime tabi dönem içerisinde verilen işyeri açma ve çalışma ruhsat örneklerinin ilgisine göre esnaf sicili ve sosyal güvenlik il müdürlüğüne gönderilmediği beyan edilmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 7'nci maddesi uyarınca; verilen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının örneklerinin aylık olarak sigorta il müdürlüğüne ve ilgili ise ticaret siciline veya (5 Nisan 2012 gün ve 28255 sayılı R.G.-Yönetmeliğin 7.maddesine eklenen-ibare uyarınca) esnaf siciline, umuma açık istirahat ve eğlence yerleri için düzenlenen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının da bir örneğinin en geç yedi gün içinde kolluğa gönderilmesi ihmal edilmemelidir.

BELEDİYE BAŞKANININ GÖREV VE HİZMETLERİ:

62-Pertek Belediye Başkanlığı 01.04.2019-31.03.2024 tarihleri arasında Ruhan ALAN tarafından yürütülmüştür.

Belediye yazı işleri müdürlüğü ve mali hizmetler müdürlüğü gibi birimlerinde; kamu kurumu ciddiyetinden uzak, gelişime kapalı, yaptığı işlerin önem ve sorumluluğunu kavrayamamış personellerin görev yaptığı incelenmiştir. Bu durumun, hataların önlenmesine, teşkilatın gelişmesine, yönetim ve kontrol sistemlerinin geçerli, güvenilir ve tutarlı duruma gelmesinin önündeki en büyük engel olduğu değerlendirilmiştir. Ayrıca belediyenin şirketinde istihdam edilen Zafer Zamur isimli personelin, belediye başkanı tarafından her konuda yetkilendirildiği, böylece birim amirleri de dahil herkese talimatlar verdiği, kendisine oda tahsis edildiği ve gayri resmi olarak yöneticilik yaptığı anlaşılmıştır. Bahse konu defacto durum belediyenin kamu kurumu vasfını zedeleyerek keyfi işlemelerin önünün açılmasına neden olduğu müşahade edilmiştir.

63-Pertek Belediyesinin nüfusu dikkate alındığında önemli tutarda kesinleşmiş bütçesi bulunmasına rağmen giderlerini ihale yapmak yerine (bir iki ihale dışında) harcamalarını sürekli doğrudan temin sınırına göre birden fazla parçaya bölerek gerçekleştirdiği incelenmiştir. Doğrudan temin yöntemiyle yapılması mümkün olmayan park ve sair inşaat yapım işleri ile mal alımlarında ihale yapılmasından özellikle kaçınıldığı değerlendirilmiştir.

Yine çok sayıda ve tutarda ödemenin gider evraklarında fatura veya fatura yerine geçen belgelerin bulunmadığı, bunun yerine defaten "harcama pusulası" kullanılarak işlem yapıldığı incelenmiştir. Bu durumun olağan hale getirilmesinin, idarede birçok suiistimale yol açtığı tespit edilmiştir.

64-5393 sayılı Kanunun 76'ncı maddesi gereği Kent Konseyinin oluşturulmadığı incelenmiştir.

5393 sayılı kanunun 76'ncı maddesi; "Kent konseyi, kent yaşamında; kent vizyonunun ve hemşerilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmeye çalışır.

Belediyeler kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, noterlerin, varsa üniversitelerin, ilgili sivil toplum örgütlerinin, siyasî partilerin, kamu kurum ve kuruluşlarının ve mahalle muhtarlarının temsilcileri ile diğer ilgililerin katılımıyla oluşan kent konseyinin faaliyetlerinin etkili ve verimli yürütülmesi konusunda yardım ve destek sağlar.

Kent konseyinde oluşturulan görüşler belediye meclisinin ilk toplantısında gündeme alınarak değerlendirilir." Hükmünü içerdiğinden kent konseyinin kanunda belirtilen işlevini yerine getirmesi için Yönetmeliğinde açıklandığı şekilde toplantılarını yapması sağlanmalıdır.

5

A

65-Evsel nitelikteki katı atıklar ayrışma tabi tutulmadan toplanmaktadır.

Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinin 6. maddesi gereğince, belediyeler katı atık bertarafı ile ilgili olarak konut ve işyerlerinden daha az atık atılmasını temin etmek, atık içerisinde zararlı maddelerin atılmasını önlemek, katı atıkları değerlendirme ve maddesel geri kazanma çalışmalarına katılımı sağlamak üzere ilgili kişilere yönelik olarak gerekli eğitim çalışmalarını yapmakla yükümlü olduklarından,

Evsel katı atıkların toplanmasında geri dönüşüme tabi olmayan atıklar ve diğer atıklar (ambalaj atıkları) olmak üzere ilçenin belli noktalarına ayrı ayrı çöp konteynır veya sepetleri konularak ambalaj atıklarının yeniden geri dönüşümünün sağlanarak çevre korumasına katkıda bulunulmalı ve bu konuda çalışma yapılmalıdır.

66-Belediye Başkanları tarafından, vatandaşların ve sivil toplum kuruluşlarının yönetime katılım süreçlerine ilişkin gerekli mekanizmaların kurulmadığı, belediye hizmetlerine gönüllü katılıma yönelik katılım programlarının düzenlenmediği incelenmiştir.

09.10.2005 gün ve 25961 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İl Özel İdaresi ve Belediye hizmetlerine gönüllü katılım yönetmeliği hükümleri de göz önünde bulundurularak; vatandaşların ve sivil toplum kuruluşlarının yönetime katılım süreçlerine ilişkin gerekli mekanizmaların kurulması, belediye hizmetlerinin gönüllü katılıma yönelik katılım programlarının düzenlenmesi sağlanmalıdır.

67-Belediye hizmetlerinin sunulmasında ve ilçenin sosyal ve teknik alt yapı alanlarında özürü ve yaşlılara yönelik düzenlemelerin yetersiz olduğu incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesinin (b) bendinin 4'üncü fıkrasındaki "Belediye hizmetleri, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur. Hizmet sunumunda özürü, yaşlı, düşkün ve dar gelirli durumuna uygun yöntemler uygulanır" ve 3194 sayılı Kanunun (06.06.1997 tarih, 23011 Sayılı Resmi gazetede yayımlanan 572 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik) Ek 1'inci maddesindeki "Fiziksel Çevrenin Özürü için ulaşılabilir ve yaşanabilir kılınması için, imar planları ile kentsel, sosyal, teknik alt yapı alanlarında ve yapılarda, Türk Standartları Enstitüsünün ilgili standardına uyulması zorunludur" hükmüne uygun işlem yapılmalı, ilgili madde hükümlerine uygun gerekli tedbirlerin alınması idari iş ve işlemlerin tesis edilmesi sağlanmalıdır.

68-Belediye araçlarının birçoğunun zorunlu trafik sigortası ile muayenesinin yaptırılmadığı, aktif olarak kullanılan araçların birçoğunun muayenesi olmadan trafiğe çıktığı incelenmiştir. Bu durum oluşabilecek kazalarda idarenin telafisi güç ve imkânsız durumlara uğramasına yol açacaktır.

Üst yöneticinin ve ilgili birim amirlerinin bu hususu gözden kaçırmaması ve ivedilikle tüm araçların sigortasının ve muayenesinin zamanında yapılması sağlanmalıdır. İdarenin, zamanında yaptırılmayan işlemler dolayısıyla günlük cezai işlemlerle karşılaşması durumunda, oluşacak kamu zararının yöneticilere rücu edileceği unutulmamalıdır.

İMAR İŞ VE İŞLEMLERİ:

69-Denetime tabi dönemde, 5 yıllık İmar Programı hazırlanarak meclisin görüşü ve oylamasına sunulmadığı incelenmiştir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 10. maddesindeki; "Belediyeler imar planlarının yürürlüğe girmesinden en geç 3 ay içinde, bu planı tatbik etmek üzere 5 yıllık imar programlarını hazırlar. Beş yıllık imar planlarının görüşülmesi sırasında ilgili yatırımcı kamu kuruluşlarının temsilcileri, görüşleri alınmak üzere Meclis toplantısına katılır. Bu programlar belediye meclisinde kabul edildikten sonra kesinleşir. Bu program içinde bulunan kamu kuruluşlarına tahsis edilen alanlar, ilgili kamu kuruluşlarına bildirilir. Beş yıllık imar programları içinde kalan alanlardaki kamu hizmet tesisine tahsis edilmiş olan yerleri ilgili kamu kuruluşları, bu program süresi içinde kamulaştırırlar. Bu amaçla gerekli ödenek, kamu kuruluşlarının yıllık bütçelerine konulur. İmar

programlarında umumi hizmetlere ayrılan yerler ile özel kanunları gereğince kısıtlama konulan gayrimenkuller kamulaştırılincaya kadar bu yerlerle ilgili olarak diğer kanunlarla verilen haklar devam eder."

Hükmüne uygun olarak; İmar planlarının uygulanmasında oldukça önem arz eden beş yıllık imar programlarının beş yıllık dilimler halinde yapılması, programlarda öngörülen işlerin tamamlanmasına gayret gösterilmesi ve beş yıllık imar programlarının görüşülmesi sırasında ilgili yatırımcı kamu kuruluşlarının temsilcilerinin, görüşleri alınmak üzere Meclis toplantılarına davet edilmesi sağlanmalıdır.

70-Gerçekleştirilen bazı imar planlarının teknik ve nesnel gerekçelere dayandırılmadığı, ayrıca nüfus yoğunluğu getiren imar planlarında yeterli sosyal ve teknik altyapı alanlarının bırakılmadığı incelenmiştir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 26'ncı maddesinde; "İmar planı değişiklikleri plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak nitelikte, kamu yararı amaçlı, teknik ve nesnel gerekçelere dayanılarak yapılmalıdır." denmektedir.

Bundan sonra yapılacak olan imar planlarının plan açıklama raporlarında plan gerekçesi teknik ve nesnel gerekçelere dayandırılmalıdır.

Mezkûr Yönetmeliğin "Araştırma ve Analiz" başlıklı 8'inci maddesinde; "(8) Planlama alanının statüsüne, alanın büyüklüğüne ve kapsamına, yerleşik alan veya gelişme alanı olmasına, planın temellendiği sorunun niteliğine göre; sorun veya ihtiyaç analizine yönelik sektörel ve tematik raporlar, nüfus analizi ve projeksiyonu, yapı ve doku analizi, kentsel risk analizi gibi çalışmalar yapılabilir. (9) Planlama alanı ve yakın çevresi ile alanın bölge veya kent bütünü içindeki konumunu belirlemek üzere; eşik analizi, yerinde yapılan incelemeler gibi fiziksel çalışmalarla birlikte, bilimsel tekniklere dayalı, ekonomik, sosyal, kültürel, politik, tarihi, sektörel ve teknolojik araştırmalar ile sorunlar ve potansiyel analizi yapılır. Ayrıca yürürlükteki planla ilgili gerekli çalışma ve değerlendirmeler de yapılır. Gerektiğinde güçlü, zayıf yönler ile fırsatları ve tehditleri içeren analiz yöntemi kullanılır. Bu çalışmalar araştırma raporunda yer alır." Denmektedir.

Yine Mezkûr Yönetmeliğin "Plan Raporu" başlıklı 9'uncu maddesinde; "(4) Plan değişikliklerinde, değişiklik gerekçesi ve yapılan gereklilik analizlerini ayrıntılı açıklayan plan raporu hazırlanması zorunludur." denmektedir.

Bundan sonra, gerçekleştirilen imar planlarının gerekçelerinin nesnel ve teknik gerekçelere dayandırılması gerekmektedir. Planın temellendiği soruna göre üretilen çözüm açıklanmalı, konut alanı amaçlı imar planlarının nüfus projeksiyon ve donatı alanı hesapları, otopark alanı hesaplamaları açıkça plan açıklama raporunda belirtilmelidir.

71-Yapı ruhsatı almak için belediyeye müracaat eden yapı sahiplerinin dilekçe ekinde yol kotu tutanağının, metrekafe cetvelinin, hafriyat hesabının mevcut olmadığı incelenmiştir.

Hatalı uygulama genellik arz etmektedir.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin 55/4. maddesinde; "İlgili idare başvuru tarihinden itibaren imar durum belgesi ve onaylı jeolojik ve jeoteknik etüt raporunun bir örneğini en geç iki iş günü; yol kotu tutanağı ve kanal kotu tutanağını en geç beş iş günü içinde verir."

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin 55/5. maddesinde;

"Kanal kotu tutanağı idare dışında ayrı bir su ve kanalizasyon idaresi tarafından düzenleniyor ise, bu süre üç iş günüdür."

Şeklinde hükümler mevcuttur.

Bu itibarla Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin 55/4. maddesi gereğince belediye başvuru tarihinden itibaren imar durum belgesi ve onaylı jeolojik ve jeoteknik etüt raporunun bir örneğini

en geç iki iş günü; yol kotu tutanağı ve kanal kotu tutanağını en geç beş iş günü içinde vermesi sağlanmalıdır.

72-Örnekleme yolu ile seçilen yapı ruhsat dosyalarında, bazı uygulama proje kapaklarında bulunması gereken mahal listeleri, alan tabloları, sığınak, su deposu, ağaç ve otopark hesaplarının yapılmadığı veya eksik olarak yapıldığı, idarenin ıslak imzalı onaylarının ve onay tarihlerinin olmadığı görülmüştür.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği "Yapı projeleri" başlıklı 57'nci maddesinde;

"(2) Mimari proje;

a) Mimarlar tarafından uygulama imar planına, parselasyon planına ve bu Yönetmelik esaslarına uygun olarak hazırlanır ve bu proje;

1) Vaziyet planı,

2) Kat irtifakına ve kat mülkiyetine esas paylaşım tablosu,

3) Bağımsız bölümler ile ortak alanların brüt inşaat alanı, eklentiler ve toplam yapı inşaat alanının yer aldığı metrekaşe cetveli,

4) Bodrum katlar dâhil olmak üzere bütün kat planları,

5) Çatı planı,

6) Kat ve çatı planlarına ilişkin bir tanesi ortak merdivenden geçmek üzere en az iki adet kesit ve yeteri sayıda görünüş,

7) Toprak kazı hesabı,

8) Gerektiğinde sistem kesitleri ve nokta detayları bulunan avan proje ve uygulama projeleri,

9) Otopark, sığınak ve ağaç hesaplarından, oluşur.

(22) Etüt ve projeler ilgili idarelerce ruhsat eki olduğuna dair kayıtla mühürlenir ve onaylanır.

(29) (Ek:RG-25/2/2022-31761) Mimari projede yer alan mekân kodlamasına göre her bir mekânın asgari olarak tavan, döşeme, duvar kaplamaları, kapı-pencere kasa ve kanatları, süpürgelik, merdiven basamak ve rıhtları, küpeşte ve korkuluklar, denizlik ve parapetler ile mekanik ve elektrik tesisat projelerinde yer alan musluk, batarya, lavabo, duş, anahtar, armatür gibi sıva ve kaplama üzeri malzemeler ile yine bu kapsamda olduğu proje müellifince belirlenen diğer malzemelerin mevzuat ve standartlara uygun olarak özelliklerini belirten bilgileri içeren ve ilgisine göre mimari, elektrik ve mekanik tesisat proje müellifleri tarafından hazırlanan mahal listelerinin ilgili projelerin ekinde bulunması gerekir." Denilmektedir.

Anılan hükümler çerçevesinde ilgili hesaplamaların yapılması sağlanmalıdır.

73-Örnekleme yolu ile seçilen yapı ruhsat dosyalarında, bulunması gereken fenni mesullerin bulunmadığı incelenmiştir.

Yapı Denetimi Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinde;

Ruhsata tabi olup, bu Kanun hükümlerine tabi olmayan yapılarda denetime yönelik fennî mesuliyet 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 26. ve 28. maddelerine göre mimar ve mühendislerce üstlenilir."

3194 sayılı imar kanunu 26'nci maddesinde;

"Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak veya yaptırılacak yapılara, imar planlarında o maksada tahsis edilmiş olmak, plan ve mevzuata aykırı olmamak üzere mimari, statik, tesisat ve her türlü fenni mesuliyeti bu kamu kurum ve kuruluşlarınca üstlenilmesi ve mülkiyetin belgelenmesi kaydıyla avan projeye göre ruhsat verilir. Kamu kurum ve kuruluşlarınca inşaatın yapımına ve denetimine ilişkin hizmet alımı yapılmış ise inşaatın yapımına ve denetimine ilişkin

her türlü fenni mesuliyet kamu kurum ve kuruluşu adına danışman firmanın mimar ve mühendislerince üstlenilebilir. Danışman firmanın fenni mesul mimar ve mühendisleri uzmanlık alanlarına göre yapının, tesisatı ve malzemeleri ile birlikte bu Kanuna ve ilgili diğer mevzuata, uygulama imar planına, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara ve teknik şartnamelere uygun olarak inşa edilmesini kamu kurum ve kuruluşu adına denetlemekle görevlidir."

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 28'inci maddesinde;

"Yapıda inşaat ve tesisat işleri ile kullanılan malzemelerin kamu adına denetimine ilişkin fenni mesuliyet, ruhsat eki etüt ve projelerin gerektirdiği uzmanlığı haiz meslek mensupları tarafından ayrı ayrı üstlenilmek zorundadır. İleri tasarım yöntemleri ve teknolojileri gerektiren özellik arz eden binaların projeleri, bu alanda Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelik çerçevesinde yeterli uzmanlığı haiz mühendislerin gözetiminde yapılır. Fenni mesul mimar ve mühendisler uzmanlık alanlarına göre; yapının, tesisatı ve malzemeleri ile birlikte, bu Kanuna, ilgili diğer mevzuata, uygulama imar planına, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara ve teknik şartnamelere uygun olarak inşa edilmesini denetlemekle görevlidir. Yapı sahibine ve idareye karşı sorumlu olan fenni mesuller, uzmanlık alanına uygun olarak yapıda yetki belgesi olmayan usta çalıştırılması veya şantiye şefi bulundurulmaksızın yapım işinin sürdürülmesi veya yapının mevzuata aykırı yapılması veya istifaları halinde, bu durumları altı iş günü içinde ilgili idareye yazılı olarak bildirmek zorundadır. Aksi takdirde, fenni mesuller kanuni mesuliyetten kurtulamaz. Bildirim üzerine, en geç üç iş günü içinde 32. maddeye göre işlem yapılır.

Fenni mesulün istifası veya ölümü halinde, başka bir meslek mensubu fenni mesuliyeti üstlenmedikçe yapının devamına izin verilmez. Fenni mesulün istifası halinde, istifa tarihinden önce yapılan işlere dair sorumluluğu devam eder. Yeni atanan fenni mesul, daha önce yapılan işlerin denetlenmesinden ve eksiklik ve hata var ise giderilmesini sağlamaktan ve bildirimde bulunmaktan da sorumludur. Tespit edilen bu eksiklik ve hatalar giderilmedikçe inşaatın devamına izin verilmez." Denilmektedir.

Bu kapsamda mevzuat hükümlerince işlem yapılmalıdır.

74-Örnekleme yolu ile seçilen yapı ruhsat dosyasında, yapı denetimi olması gereken yapı ruhsatlarında yapı denetim olmadığı görülmüştür.

Yapı Denetimi Hakkında Kanun'un "Amaç, kapsam ve tanımlar" başlıklı 1'inci maddesinde;

"Bu Kanunun amacı; can ve mal güvenliğini teminen, imar plânına, fen, sanat ve sağlık kurallarına, standartlara uygun kaliteli yapı yapılması için proje ve yapı denetimini sağlamak ve yapı denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Bu Kanun;

a) 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 26. maddesinde belirtilen kamuya ait yapı ve tesisler ile 27. maddesinde belirtilen ruhsata tabi olmayan yapılar,

b) Bodrum katı dışında en çok iki katlı ve yapı inşaat alanı toplam 200 metrekareyi geçmeyen müstakil yapılar,

c) Entegre tesis niteliğinde olmayan tarım ve hayvancılık amaçlı yapı ve tesisler,

d) Köy yerleşik alanlarında, belediye ve mücavir alan sınırları içinde olmayan iskân dışı alanlarda ve nüfusu 5000'in altında olan belediyelerin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bodrum katı ve çatı arası dışında en çok iki katlı ve yalnızca bir bodrum katın inşaat alanı hesaba katılmaksızın toplam inşaat alanı 500 metrekareyi geçmeyen konut yapıları ile bunların kömürlük, otopark, depo gibi müştemilatı, hariç olmak üzere, belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan yerlerde yapılacak yapıların denetimini kapsar. Ruhsata tabi olup, bu Kanun hükümlerine tabi olmayan yapılarda denetime yönelik fennî mesuliyet 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 26. ve 28. maddelerine göre mimar ve mühendislerce üstlenilir. Birden fazla müstakil yapının bulunduğu parsellerde, bütün yapıların toplam yapı inşaat alanının 200 metrekareyi geçmesi hâlinde de bu Kanun uygulanır." Denilmektedir.

5

★

Bu kapsamda mevzuat hükümlerince işlem yapılmalıdır.

2886 SAYILI DİK'NA GÖRE YAPILAN İHALELER:

75-Bazı ihale dosyalarının içinde bulunan evraklardan idareye ait taşınmazların satışı için ilana çıkıldığı, ihalede gününde katılımcı olmadığı, ancak ihalenin katılan olmadığı için yapılamadığına dair herhangi bir belgenin bulunmadığı incelenmiştir.

12.01.2023 tarihinde ihaleye çıkılan ancak katılımcı olmayan İstiklal Mahallesi 153 ada 3 nolu parsel için dosya konuya örnektir.

2886 sayılı Kanunun "İhalenin yapılamaması" başlıklı 49'uncu maddesinde; "Açık teklif usulüyle yapılan ihalelerde istekli çıkmadığı, isteklilerin belgeleri veya son teklifleri uygun görülmediği takdirde, yeniden aynı usulle ihale açılır veya idare yararı görüldüğü takdirde, ihalenin bitiş tarihinden itibaren 15 gün içinde iş 43'üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen esaslar dahilinde pazarlıkla yaptırılabilir." Hükmü bulunmaktadır.

Bu itibarla, istekli çıkmaması durumunda, tartışmaya mahal vermemek adına tutanağa başlanarak yeniden ihaleye çıkılabileceği unutulmamalıdır.

76-2886 sayılı Devlet İhale Kanunu uyarınca yapılan taşınmaz satış ihalelerinin hepsinde açık ihale usulünün kullanıldığı incelenmiştir.

Mezkûr Kanunun "İhalelerde kapalı teklif usulünün esas olduğu" başlıklı 36'ncı maddesinde; "Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır." Denilmiştir.

Pertek Belediyesi, 17'nci maddedeki limitleri aşan ihalelerde dahi kapalı teklif usulünü kullanmamıştır.

Bundan böyle taşınmaz satış ihalelerinin Kanunu'nun 36'ncı maddesi uyarınca kapalı teklif usulü ile yapılması sağlanmalıdır.

77-Pertek Belediyesinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu uyarınca yaptığı ihalelerde adı geçen Kanunun emrettiği ilan şartlarına uymadan ihalelere çıktığı incelenmiştir.

Mezkûr Kanunu'nun 17'nci maddesinde:

"2.Diğer şehirlerde yapılacak ilanlar:

Tahmin edilen bedeli her yıl Genel Bütçe Kanunu ile belirlenecek miktarı aşan ihale konusu işler (1) numaralı fıkra göre yapılacak ilanlardan başka, bir internet haber sitesi ve trafo göz önüne alınarak ili Basın-İlan Kurumunca tespit olunacak günlük gazetelerden birinde, ihale tarihinden en az 10 gün önce birer defa daha ilan edilir.

3. Resmî Gazete ile yapılacak ilanlar:

Tahmin edilen bedeli (2) numaralı fıkra uyarınca belirlenecek miktarın üç katını aşan ihale konusu işler, ihale tarihinden en az 10 gün önce bir defa da Resmî Gazete'de ilan edilir." Şeklinde düzenlenmiştir.

Ancak, Pertek Belediyesi'nin, tahmin edilen bedeli 2 ve 3'üncü fıkralardaki miktarı aşan ihaleleri dahi sadece kaymakamlık ve belediye panosunda ilan etmek suretiyle gerçekleştirdiği incelenmiştir.

Bundan böyle ihale ilanlarının mevzuata uygun şekilde basın ilan kurumu aracılığıyla yapılması sağlanmalıdır.

78-Pertek Belediyesinin bazı taşınmaz satış ihalelerinde aynı imar durumu olan iki bitişik parselin aynı ihale ile satışa çıktığı incelenmiştir.

Kaledibi Mahallesi 421 ada 25 ve 422 ada 24 parseller için toplam muhammen bedeli hesaplanması ve tek parsel muamelesi yapılarak satışa çıkarılması konuya örnektir.

Bu şekilde satışlarda istekliler iki parsel için de teklif vermeye zorlanmakta bu durum aynı zamanda rekabeti azaltmaktadır.

S

A

İmar durumu aynı olan bitişik iki parselin tevhit edildikten sonra satışa çıkması rekabet için daha uygun olduğu tavsiyeye değer görülmüştür.

79-İhale işlem dosyalarında, ihalelere giren isteklilerin yasaklı olup olmadıklarına ilişkin sorgulama yapıldığına ilişkin herhangi bir evrak bulunmadığı incelenmiştir. İdare yetkililerince, 2886 sayılı Kanun uyarınca yapılan ihalelerde ihale komisyonunca yasaklı sorgulaması yapılmadığı ifade edilmiştir.

2886 sayılı Kanunun "İhaleye katılamayacak olanlar" başlıklı 6'ncı maddesinin 2'nci fıkrasında; "Bu Kanun ve diğer kanunlardaki hükümler gereğince geçici veya sürekli olarak kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlar." diyerek yasaklı olanların ihalelere katılamayacağını düzenlemiştir.

Dolayısıyla yasaklılık sorgulamalarının mutlaka yapılması sağlanmalı aksi halde ihale komisyonun cezai sorumluluğunun doğacağı bilinmelidir.

80-Belediyenin 2886 sayılı Kanun uyarınca çıkmış olduğu ihalelere katılan ve üzerine ihale yapılan isteklilerden bazılarının sözleşme yapmaktan imtina ettiği, ancak haklarında ihalelerden yasaklama işlemlerinin başlatılmadığı incelenmiştir.

Belediye ait feribot kantin işletmesi ihalesi üzerine kalan Batuhan Demir'in sözleşmeyi imzalamaya gelmemesi ve buna bağlı olarak kendisi hakkında yasaklama işlemlerinin başlatılmaması konuya örnektir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunun 84 üncü maddesinin 3 üncü fıkrasında; "Üzerine ihale yapıldığı halde usulüne göre sözleşme yapmayan istekliler ile sözleşme yapıldıktan sonra taahhüdünden vazgeçen ve mücbir sebepler dışında taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyen müteahhit veya müşteriler hakkında da, ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili bakanlık tarafından, bir yıla kadar ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilir ve bu kararlar Resmi Gazete 'de ilan ettirildiği gibi ilgililerin müteahhitlik sicillerine işlenir." Denmektedir.

Bu itibarla ilgili hakkında gerekli işlemlerin yapılması ve bundan sonra da Kanun hükümlerine uygun işlem tesis ettirilmesi gerekmektedir.

81-2886 sayılı Kanuna göre yapılan kiralama ihalelerinde 2021-2024 yılları arasında 488 sayılı Damga Vergisi Kanuna göre alınacak damga vergisi ve ihale karar pullarının hatalı hesaplandığı incelenmiştir.

Hatalı uygulama genellik arz etmektedir. İhalelerden kira mukavelenameleri için binde 1,89 damga vergisi, diğer ihaleler için binde 5,69 ihale karar pulu alınması, ayrıca sözleşme üzerinden binde 9,48 damga vergisi ve binde 5,69 karar pulu alınmaması konuya örnektir.

488 sayılı damga vergisi kanunun ekli bir sayılı tablosunun 1.kısımında "Akitlerle ilgili kâğıtlar" başlıklı A.2 maddesinde; Kira mukavelenameleri (Mukavele süresine göre kira bedeli üzerinden) binde 1,89 ve 2. Kısımında "Kararlar ve mazbatalar" başlıklı 2. Maddesinde; İhale Kanunlarına tabi olan veya olmayan resmi daire ve kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların her türlü ihale kararları binde 5,69 alınır. Hükümleri mevcuttur.

2886 sayılı Kanun uyarınca yapılan ihalelerde 488 sayılı Damga Vergisi Kanuna göre vergilerin alınması sağlanmalıdır.

82-2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre yapılan işletme kiralama ihaleleri üzerinden KDV tahakkuku yapılmadığı incelenmiştir.

Belediyeye ait feribot kantini kiralama ihalesi üzerinden KDV tahakkuku yapılmaması konuya örnektir.

Kiralanın taşınmaz, bizatihi iktisadi işletme niteliğindeyse veya taşınmaza bağlı işletme hakkı vb. hakların kiralanması söz konusu ise (kantin, çay ocağı, voli mahalli, dalyan, taş, kireç, kum, kömür ocaklarının kiralanması gibi) KDV Kanununun sözü edilen 17/4-d maddesinde düzenlenen istisna kapsamına girmeyerek KDV ye tabi tutulması gerekmektedir.

Bu itibarla idareye ait feribot kantinlerine ait sözleşme bedeli üzerinden KDV tahakkuku yapılması sağlanmalıdır.

83-Tahmin edilen bedellerin tespit edilmesine ve soruşturulmasına ilişkin evrakin ihale işlem dosyasında mevcut olmadığı incelenmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 45'inci maddesi gereğince 08.12.2021 tarihinde açık teklif usulü ile yapılan taşınmaz kiralama işine ait ihale işlem dosyası örnektir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 9'uncu maddesinde; tahmin edilen bedel, idarelerce tespit edilir veya ettirilir. İşin özelliğine göre gerektiğinde bu bedel veya bu bedelin hesabında kullanılacak fiyatlar belediye, ticaret odası, sanayi odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden soruşturulur. Tahmin edilen bedel, bunun dayanaklarının da eklendiği bir hesap tutanağında gösterilir ve asıl evrak arasında saklanır. Bu bedel gerektiğinde ihale komisyonlarınca tahkik ettirilir.

Ancak, yapım işlerinde bu işler için kanunların verdiği yetkiye dayanılarak ilgili dairelerce tespit edilmiş birim fiyatları varsa, bunlar uygulanır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 15 inci maddesinde; ihale suretiyle yapılacak işler için bir işlem dosyası düzenlenir. Bu dosyada onay belgesi, varsa tahmin edilen bedele ilişkin hesap tutanağı, şartname ve ekleri, gerekli projeler, ilana ilişkin belge ve gazete nüshaları, sözleşme tasarıları ile saklanması yarar görülen diğer belgeler bulunur.

Şeklinde hükümlere yer verilmiştir.

Bu itibarla, tahmin edilen bedelin veya bu bedelin hesabında kullanılacak fiyatların gerektiğinde ticaret odası, sanayi odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden soruşturulması, tahmin edilen bedelin bunun dayanaklarının da eklendiği bir hesap tutanağında gösterilmesi, asıl evrak arasında saklanması, gerektiğinde söz konusu bedelin ihale komisyonlarınca tahkik ettirilmesi sağlanmalıdır.

84-2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 45'inci maddesine göre gerçekleştirilen ihalelerde, ihaleye katılabileceği belirlenen tüm isteklilere ihale şartnamesinin imzalatılmadığı incelenmiştir.

Hatalı uygulama kiralama ihalelerinin tamamında yapılmıştır. Satış ihalelerinde ise ihaleye giren isteklilerin şartnameleri imzalandığı görülmüştür.

2886 Sayılı Devlet İhale Kanunun 47'nci maddesinde "İlanda belirtilen ihale saati gelince, komisyon başkanı, isteklilerin belgelerini ve geçici teminat verip vermemiş olduklarını inceleyerek, kimlerin ihaleye katılabileceğini bildirir. Katılamayacakların belge ve teminatlarının geri verilmesi kararlaştırılır. Bu işlemler, istekliler önünde, bir tutanakla tespit edilir.

Tutanaktan sonra, ihaleye giremeyecekler ihale yerinden çıkartılır. Diğer istekliler, önce şartnameyi imzaya ve daha sonra, sıra ile tekliflerini belirtmeye çağrılır. Yapılacak teklifler ihaleye ait artırma ve eksiltme kâğıdına yazılır ve teklif sahipleri tarafından imzalanır." Hükmü bulunmaktadır.

Bundan sonra yapılacak ihalelerde, ihaleye girebileceklerin tespit edilmesinden sonra isteklilerin önce şartnameyi imzalamaları sağlanmalı ve şartname imzalandıktan sonra ihale süreci devam ettirilmelidir.

85-Kiralama ihaleleri ilan metinlerinde ihale konusu taşınmazın bilgilerine tam olarak yer verilmediği incelenmiştir.

Hatalı uygulama denetim döneminde genellik arz etmektedir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunun 18 inci maddesinde "İlanlarda aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur.

- a) İhale konusu olan işin niteliği, yeri ve miktarı,
- b) Şartname ve eklerinin nereden ve hangi şartlarla alınacağı,

- c) İhalenin nerede, hangi tarih ve saatte ve hangi usulle yapılacağı,
- d) Varsa tahmin edilen bedel ve geçici teminat miktarı,
- e) İsteklilerden aranılan belgelerin neler olduğu,
- f) Kapalı teklif usulüyle yapılacak ihalelerde, tekliflerin hangi tarih ve saatte kadar nereye verileceği." Düzenlenmiştir.

Dolayısıyla bundan sonra yapılacak ihalelerin ilan metinlerinde kanunun öngördüğü asgari şartları taşıması hususunda gerekli özen gösterilmelidir. Aksi halde mezkûr Kanunun 20'nci maddesi uyarınca ihalenin hükümsüz kalacağı bilinmelidir.

86-2886 Sayılı Devlet İhale Kanuna göre yapılan ihalelerde kesinleşen ihale kararının ihaleye katılanlara bildirilmediği incelenmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunun "Kesinleşen ihale kararlarının bildirilmesi" başlıklı 32'nci maddesinde; "İta amirince onaylanan ihale kararları, onaylandığı günden itibaren en geç 5 işgünü içinde, üzerine ihale yapılana veya vekiline, imzası alınmak suretiyle bildirilir veya iadeli taahhütlü mektupla tebligat adresine postalanır." Denmektedir.

Bu itibarla bundan böyle mevzuat hükümlerine göre işlem yapılması sağlanmalıdır.

87-Belediyenin, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na tabi olarak taşınmaz satışını yaptığı ihalelerde ihale kararlarından doğan damga vergisinin alınmadığı incelenmiştir.

Hatalı uygulama denetim dönemindeki 2886 ihalelerinde mevcuttur.

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun; Konu başlıklı 1'inci maddesinde; bu kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtlar Damga Vergisine tabidir.

Mükellef başlıklı 3'üncü maddesinde; Damga Vergisinin mükellefi kağıtları imza edenlerdir. Resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemlere ait kâğıtların Damga Vergisini kişiler öder.

Resmi Daire başlıklı 8'inci maddesinde; Bu Kanunda yazılı resmi daireden maksat, genel ve katma bütçeli daire ve idarelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köylerdir. Bu dairelere bağlı olup ayrı tüzel kişiliği bulunan iktisadi işletmeler resmi daire sayılmaz.

Nispet başlıklı 14'üncü maddesinde; Kâğıtların Damga Vergisi bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı nispet veya miktarlarda alınır.

Hükümleri yer almaktadır.

Adı geçen Kanununa ekli (I) sayılı tablonun; II. Kararlar ve mazbatalar başlıklı 2 maddesine göre, İhale Kanunlarına tabi olan veya olmayan resmi daire ve kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların her türlü ihale kararları %0,569(Binde 5,69) oranında,

Damga Vergisine tabi olduğu belirtilmektedir.

İhale Kanunlarına tabi olan veya olmayan resmi daire ve kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların her türlü ihale kararlarından (Binde 5,69) oranında Damga Vergisi alınması gerekmektedir. Bundan böyle mevzuat hükümlerine uygun işlem yapılması sağlanmalıdır.

88-Belediyece hurda malzeme satışı gerçekleştirilmek istenilmesi durumunda bu satışın Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Hurda Sanayi İşletmeleri (HURDASAN) A.Ş.'ye yapılması gerektiği hususu hatırlatmaya değer görülmüştür.

20.03.1971 tarihinde çıkarılan 7/2156 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile; resmi daire ve idareler ve iktisadi devlet teşekkülleri ile bunlara ait müessese ve İştiraklerinin malik oldukları her çeşit maden hurdaları ile bunların hurda halindeki halitalarının ve kullanılmayacak bir hale gelmiş bulunan muharrik ve müteharrik araçlarının kendi ihtiyaçlarından fazlalarının, Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu tarafından altı ayda bir piyasa etütlerine dayanılarak yapacağı tespit ve teklif İle Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca kabul edilecek fiyatlarla Makina ve Kimya Endüstrisi Kuruma satış suretiyle devirleri,

19.03.2001 tarih ve 2001/15 sayılı Başbakanlık Genelgesinde, 7/2156 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı hükümleri çerçevesinde her türlü hurda malzemenin kamu kurum ve kuruluşlarınca Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Hurda Sanayi İşletmeleri (HURDASAN) A.Ş.'ye satış suretiyle devri, hüküm altına alınmıştır.

MKE Hurda İşletmesi Müdürlüğünün Mahalli İdareler Genel Müdürlüğüne hitaben yazdığı 23.10.2017 tarih 33518537-120.03-E. 160846 sayılı yazıda konunun önemi ile ilgili olarak; "Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve güvenlik güçlerinin silah ve mühimmat ihtiyaçlarını azami yerli katkı ile düşük maliyetle ve kaliteli ürünlerle karşılamayı kendine misyon edinen Kurumumuz, üretim için gerekli olan hammadde ihtiyacını, Kamu Kurum ve Kuruluşları, Mahalli İdareler ile Askeri Birliklerin sahip olduğu hurda nitelikli malzemelerini, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca her altı ayda bir belirlenen fiyatlar üzerinden satın alarak karşılaması, Ülkemiz savunması açısından önem arz etmektedir." ibarelerine yer vermiştir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının sahip olduğu hurda nitelikli malzemelerini Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Hurda Sanayi İşletmeleri (HURDASAN) A.Ş.'ye devri mevzuat hükümleri ile getirilmiş zorunluluk olmasının yanı sıra Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve güvenlik güçlerinin silah ve mühimmat ihtiyaçlarını azami yerli katkı ile düşük maliyetle üretmek gibi milli bir meseleyi bünyesinde barındırdığı için hatırlatmaya değer görülmüştür.

89-Denetime tabi dönemde kiraya verilen bazı taşınmazlara ilişkin kira sürelerinin uzatıldığı incelenmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 1'inci maddesinde, genel bütçeye dâhil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütüleceği,

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 64'üncü maddesinde, kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresinin on yıldan çok olamayacağı, turistik tesis kurulacak yerlerin ve turistik tesislerin ve enerji üretimi tesisleri ile iletim ve dağıtım tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin ve doğal gaz iletim, dağıtım ve depolama tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin on yıldan fazla süre ile kiraya verilmesinin mümkün olduğu,

5393 sayılı Belediye Kanunu'nda taşınmazların üç yıla kadar kiralanmasına karar vermenin belediye encümeninin, üç yıldan fazla kiralanmasına karar vermenin ise belediye meclisinin görev ve yetkisinde olduğu,

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75 inci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrasında, kira sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, sözleşmede hüküm varsa ona göre hareket edileceği, aksi halde ecrimisil alınacağı, işgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edileceği belirtilmiştir.

Kira sözleşmesinin uzatılmasına dayanak gösterilebilecek konut ve çatılı işyeri kiralalarına yönelik 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 339 uncu maddesinde, konut ve çatılı işyeri kiralalarına ilişkin hükümlerin, bunlarla birlikte kullanımı kiracıya bırakılan eşya hakkında da uygulanacağı, ancak bu hükümlerin, niteliği gereği geçici kullanıma özgülenmiş taşınmazların altı ay ve daha kısa süreyle kiralanmalarında uygulanmayacağı, kamu kurum ve kuruluşlarının, hangi usul ve esaslar içinde olursa olsun yaptıkları bütün kira sözleşmelerine de bu hükümlerin uygulanacağı,

6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 347 nci maddesinde, konut ve çatılı işyeri kiralalarında kiracının, belirli süreli sözleşmelerin süresinin bitiminden en az onbeş gün önce bildirimde bulunmadıkça, sözleşme aynı koşullarla bir yıl için uzatılmış sayılacağı, kiraya veren, sözleşme süresinin bitimine dayanarak sözleşmeyi sona erdiremeyeceği, ancak, on yıllık uzama süresi sonunda kiraya verenin, bu süreyi izleyen her uzama yılının bitiminden en az üç ay önce bildirimde bulunmak koşuluyla, herhangi bir sebep göstermeksizin sözleşmeye son verebileceği,

S

A

belirsiz süreli kira sözleşmelerinde, kiracının her zaman, kiraya verenin ise kiranın başlangıcından on yıl geçtikten sonra, genel hükümlere göre fesih bildiriyle sözleşmeyi sona erdirebileceği, genel hükümlere göre fesih hakkının kullanılabileceği durumlarda, kiraya verenin veya kiracının sözleşmeyi sona erdirebileceği hüküm altına alınmıştır.

Devlet İhale Kanunundaki düzenlemeler, kamu kurum ve kuruluşlarının taraf olduğu konut ve çatılı işyeri kiralari bakımından Türk Borçlar Kanunu'na göre özel düzenlemeler olup, aynı konuyu düzenleyen iki kanun hükmünden genel düzenleme yerine özel düzenlemenin uygulanması gerekeceğinden söz konusu kira ilişkilerine Devlet İhale Kanunu hükümleri öncelikle uygulanacaktır. Bu bağlamda kiraya veren kamu kurum veya kuruluşu, sözleşmede süre sonunda kira sözleşmesinin uzayacağına ilişkin özel bir düzenleme yoksa Devlet İhale Kanunu'nun 75 inci maddesi uyarınca derhal kiracıyı kiralananan tahliye ettirebilecektir.

Devlet İhale Kanunu'nda kira sözleşmesinin sözleşmede kararlaştırılan sürenin geçmesi ile sona ereceğine ilişkin olarak özel bir düzenleme bulunmadığından kira sözleşmesinin bitim tarihi yani sözleşmenin ne şekilde sona ereceği Türk Borçlar Kanunu hükümlerine göre tespit edileceği iddia edilebilirse de Devlet İhale Kanunu'na göre yapılacak kiralamalarda azami süreler düzenlenmekte ve taşınmazın çatılı olup olmadığı kira süresi açısından önem arz etmemektedir (*istisnası 2886/64 (ikinci cümle)*).

Dolayısıyla sözleşmede süre kararlaştırılmış olduğundan bu sürenin sonunda kira sözleşmesi kendiliğinden sona erecek (6098 sayılı Kanun, m. 327), süre sonunda da kira sözleşmesi biteceği için belediye, sözleşmenin sona erdiğini kiracıya bildirip Devlet İhale Kanunu'nun 75 inci madde hükmüne dayanarak kiralananı geri alabilecektir.

Bunun yanında, Yargıtay 6. Hukuk Dairesinin E:2013/10608, K:2014/1003 sayılı ilamında, 2886 sayılı Kanunun 75'inci maddesine göre Hazine, Vakıflar Genel Müdürlüğü, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin 2886 sayılı Kanun uyarınca kiraya verdikleri taşınmazlarını, kira süresi sonunda, işgal ne kadar süre devam ederse etsin kiralananın, mülga 6570 sayılı yasaya (6098/339-356) ya da Borçlar Kanununa tabi olup olmadığına bakılmaksızın her zaman gerek mahkemeden gerekse mülkiye amirinden tahliyesini isteyebileceği, ancak; Hazine, Vakıflar Genel Müdürlüğü, İl Özel İdareleri ve Belediyeler dışındaki diğer kuruluşların taşınmazları 2886 sayılı Kanun uyarınca kiraya verilmiş olsa bile anılan Kanunun 75'inci maddesine dayanarak taşınmazın tahliyesini sağlayamayacağı belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen hususlar ile mahkeme kararı dikkate alındığında, belediyeye ait taşınır veya taşınmazların idarenin (başkan/encümen/meclis) kararıyla doğrudan kiralanamayacağının, kira süresinin uzatılamayacağının ve sözleşmelere bu yönde hüküm konulamayacağının bilinmesi, kira sözleşmeleri biten yerler ile ilgili ihaleye çıkılması, ihale yapılmadan kira sözleşme süreleri uzatılmış mevcut taşınmazların tespit edilerek ivedilikle ihale edilerek kiralananı sağlanmalıdır.

90-Belediye ait taşınmazların encümen kararıyla 3 yıl üzerinden ihaleye çıktığı ve tekliflerin 3 yıllık kiralama bilgisine göre yıllık üzerinden verildiği, ihale kararında da yıllık teklifler değerlendirilerek en yüksek teklif veren kişinin üzerine ihalenin bırakıldığı ve ihale kararından doğan damga vergisinin de yıllık kira bedeli üzerinden alındığı incelenmiştir.

İhale şartnamesinin ve ilanın 3 yıllık olarak çıktığı bilindiğine göre ihale kararının ve sözleşmesinin 3 yıl üzerinden yapılması geçici teminat ile kesin teminatın da 3 yıllık bedel üzerinden istenilmesi ihale bedeli kavramına uygun düşecektir.

Maliye Bakanlığı Mülga Milli Emlak Genel Müdürlüğünün 05.12.2012 tarihli ve 32387 sayılı yazısında da belirtildiği üzere damga vergisi hesaplanırken yıllık kira bedelinin kira süresiyle çarpılması sonucu bulunan miktar üzerinden hesaplanması gerekmektedir.

Bu itibarla damga vergilerinin mevzuata uygun şekilde alınması sağlanmalıdır.

5

A

91-Belediye meclisince, bazı gayrimenkullerin 10 yıldan fazla süreli kiraya verilmesi yönünde karar alındığı ve bu gayrimenkullerin belediye encümenince, ihale edilerek kiraya verildiği incelenmiştir.

03.06.2022 tarih ve 34 sayılı meclis kararıyla Kaledibi Mahallesi 494 ada 1 parsel kayıtlı taşınmazın 30 yıllığına kiraya verilmesine ilişkin işlem konuya örnektir.

Ayrıca söz konusu meclis kararında 30 yıllığına kiralanacak taşınmaza iki yıl içinde özel bakım merkezi yapılması şartı koşulduğu incelenmiştir. Dolayısıyla yapılan işlemin kiralama olmasına rağmen imarsız bir taşınmaza aynı meclis kararıyla taşınmaz yapılması kararlaştırılması da son derece hatalı olmuştur. Ancak söz konusu kiralama işlemi yapılmış olsa da hali hazırda herhangi bir taşınmaz yapımı gerçekleştirilmemiştir. Karar da belirtilen 2 yıllık süre dolduğundan kiralama sözleşmesinin iptal edilmesi yerinde olacaktır.

Kaldı ki 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18 inci maddesinin 1'inci fıkrasının (e) bendine göre; taşınmaz malların üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar verme yetkisi belediye meclisine ait olduğundan üç yıldan fazla süreli taşınmaz mal kiraya verme ihalesi yapılmadan önce belediye meclis kararı alınması gerekmektedir.

Ancak 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 64 üncü maddesinde; kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresinin, on yıldan çok olamayacağı, turistik tesis kurulacak yerlerin ve turistik tesislerin on yıldan fazla süre ile kiraya verilmesinin mümkün olduğu, üç yıldan fazla süre ile kiraya verme işlerinde, önceden Maliye Bakanlığı'ndan izin alınmasının şart olduğu, belediyeler için kendi özel kanunlarının uygulanacağı, üç yıldan fazla süre ile kiraya verme işlerinde, kira bedelinin her yıl şartname ve sözleşmesindeki esaslara göre yeniden tespit edileceği belirtildiğinden, belediye meclisinin yetkisi, kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz mallarla ilgili (turistik tesisler hariç) 10 yılla sınırlı tutulmuştur.

Dolayısıyla belediye taşınmazının 15 yıllığına kiraya verilmesi mümkün değildir.

Nitekim Yargıtay 4'üncü Hukuk Dairesi'nin 26/9/1969 tarih ve E: 6647, K: 7945 sayılı Kararında da belirtildiği üzere; kanuni süreleri aşan sözleşme akdedilemeyeceği, eğer akdedilirse sözleşmenin kanuni süreyi (10 yılı) aşan kısmının geçersiz sayılacağı belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden anlaşıldığı üzere; Kiraya verilecek taşınmaz malların kira süresi, on yıldan çok olamaz. Turistik tesis kurulacak yerlerin ve turistik tesislerin ve enerji üretimi tesisleri ile iletim ve dağıtım tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin ve doğal gaz iletim, dağıtım ve depolama tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin on yıldan fazla süre ile kiraya verilmesi mümkündür.

Bundan böyle 2886 sayılı Kanunun 64'üncü maddesinde istisna olarak sayılan kiralamalar dışında, belediye meclisi tarafından karar verilmiş olsa bile belediyeye ait gayrimenkulün 10 yıldan daha fazla bir süre için kiralanamayacağı bilinmeli ve kiralama sözleşmesinin, kanuni süreyi (10 yılı) aşan kısmının geçersiz sayılarak hatalı olan bu uygulamaya son verilmelidir.

4734 SAYILI KİK'NA GÖRE YAPILAN İHALELER:

92-Pertek Belediyesinde ihale iş ve işlemlerinin Destek Hizmetleri Müdürlüğü olmaması nedeniyle Fen İşleri Müdürlüğü eliyle yürütüldüğü, ihale işlem dosyalarındaki belgelerin genellikle Fen İşleri Müdürlüğü personeli tarafından hazırlandığı, Fen İşleri Müdür Vekili Mesut FINDIK ve Yazı İşleri Müdürü Hanife SÜER'in, yapılan ihalelerde çoğunlukla ihale komisyon başkanı olduğu ve Fen İşleri Müdürlüğü personelinin de ihale komisyon üyeleri olduğu izlenmiştir. Genel olarak personelin ihale mevzuatına tam olarak hâkim olmadıkları ve ihale işlem dosyalarının dağınık ve düzensiz olduğu incelenmiştir. İhale işlemlerindeki eksiklikler ve yanlışlar ilgili personellerin yüzlerine okunmuş, bundan sonra mevzuat hükümlerine uygun olmayan işlemler tesis edilmesi durumunda doğacak olan bütün zararlardan sorumlu olacakları

kendilerine hatırlatılmıştır.

93-İhale işlem dosyalarındaki belgelerin işlem tarihi itibarıyla sıraya konulmadığı ve dosyaların çok düzensiz olduğu incelenmiş, bu sebeple denetimleri sırasında güçlük çekilmiştir.

Bundan böyle; 4734 sayılı Kanunun 7'nci maddesi de dikkate alınarak, ihale işlem dosyasındaki belgelerin işlem tarihi itibarıyla sıraya konulması ihmal edilmemelidir.

94-Sözleşme aşamasında yükleniciden istenilen bazı belgelerin tarihlerinin ihale tarihi itibarıyla olmadığı incelenmiştir.

Uygulama genel olmakla birlikte 30.09.2021 tarihli ve 2021/532480 sayılı ihale işlem dosyası örnektir.

Kamu İhale Genel Tebliğinin 17.1'nci maddesinde; " 4734 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının, (a) bendinde; "İflas eden, tasfiye halinde olan, işleri mahkeme tarafından yürütülen, konkordato ilan eden, işlerini askıya alan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer durumda olan," (b) bendinde; "İflası ilan edilen, zorunlu tasfiye kararı verilen, alacaklılara karşı borçlarından dolayı mahkeme idaresi altında bulunan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan," (c) bendinde; " Türkiye'nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu olan," (d) bendinde; "Türkiye'nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş vergi borcu olan", (e) bendinde; "İhale tarihinden önceki beş yıl içinde, mesleki faaliyetlerinden dolayı yargı kararıyla hüküm giyen" (f) bendinde; "İhale tarihinden önceki beş yıl içinde, ihaleyi yapan idareye yaptığı işler sırasında iş veya meslek ahlakına aykırı faaliyetlerde bulunduğu bu idare tarafından ispat edilen", (g) bendinde ise; "İhale tarihi itibarıyla, mevzuatı gereği kayıtlı olduğu oda tarafından mesleki faaliyetten men edilmiş olan" isteklilerin ihale dışı bırakılacağı hükme bağlanmıştır." hükümleri yer almaktadır.

Ayrıca EKAP sözleşmeye davet yazısında; ...ihale tarihinde 4734 sayılı kanunun 10. Maddesinin 4. Fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e) ve (g) bentlerinde sayılan durumlarda olmadığınızda dair belgeleri vermek ve diğer yasal yükümlülükleri yerine getirmek suretiyle ihale konusu işe ilişkin sözleşmeyi imzalamanız gerekmektedir. Şeklinde yükleniciye tebliğ yapıldığı görülmektedir.

Bundan böyle yüklenici tarafından sözleşme aşamasında sunulacak belgelerin ihale tarihi itibarıyla düzenlenmiş olması sağlanmalıdır.

95-Üzerine ihale yapılan isteklilerin, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 10'uncu maddesi kapsamında vergi ve sosyal güvenlik borcu olmadığına ilişkin belgelerinin ihale tarihi itibarıyla olmadığı incelenmiştir.

2021/669130 kayıt numaralı ihaleyi üstlenen firmanın Sosyal Güvenlik Kurumuna prim borcunun ve 2021/532480 kayıt numaralı ihaleyi üstlenen firmanın vergi dairelerine vergi borcunun olmadığını gösterir belgelerin ihale dosyalarında olmaması konuya örnektir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 10 uncu maddesine göre; İhaleye üstlenen isteklilerle sözleşme imzalanabilmesi için bu kişilerin **ihale tarihi itibarı** ile vergi ve sosyal güvenlik prim borcu olmadığına dair ilgili kurumlardan almış olduğu belgeleri idareye sunmaları gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan Kamu İhale Genel Tebliği'nin 17.3.3. maddesinde; İsteklilerin sosyal güvenlik prim borcu olmadığına ilişkin belgeyi işyerinin kayıtlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünden/Sosyal Güvenlik Merkezinden alması, bu belgenin; ilgili müdürlükçe aynı işverene ait Türkiye genelini kapsayacak şekilde yapılacak araştırma neticesinde düzenlenmesi ve ihale tarihi itibarıyla olan durumu göstermesi gerektiği ayrıca Tebliğin 17.4.3. maddesinde de; İsteklilerin vergi borcu olmadığına ilişkin belgeyi, yıllık gelir vergisi veya kurumlar vergisi yönünden bağlı bulunulan vergi dairesinden alması, bu belgenin; **ihale tarihi itibarıyla** olan durumu göstermesi ve ilgili vergi dairesince, gelir stopaj vergisi ile banka ve sigorta muameleleri vergisi açısından diğer vergi dairelerinden temin edilen bilgiler de dikkate alınarak düzenlenmesi

gerektiği belirtilmiştir.

Kontrolörlüğümce Tunceli Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünden 29.08.2024 tarih 150/15-20 kayıt numaralı yazıyla ve Pertek Mal Müdürlüğünden 29.08.2024 tarih 150/15-19 kayıt numaralı yazıyla, ilgili firmaların ihale tarihi itibarıyla 4734 SK. 10/4-c ve d bendi kapsamında borcu olup olmadığı sorulmuştur.

İdarelerin cevabı yazılarında borçlarının olmadığı ifade edilmiştir. Ancak mevzuat hükümlerinden de açıkça anlaşılacağı üzere, üzerine ihale yapılan isteklilerle sözleşme imzalanırken, bu kişilerin ihale tarihi itibarıyla vergi ve sosyal güvenlik borcu olmadığını gösteren belgelerin istenilmesi sağlanmalı, aksi halde ihale yetkilisinin sorumluluğunun olacağı bilinmelidir.

96-İhale komisyonu üyelerine gerekli incelemeyi yapmalarını sağlamak amacıyla ihale işlem dosyasının birer örneğinin, ilân veya daveti izleyen üç gün içinde verildiğine ilişkin ihale işlem dosyasında herhangi bir bilgi veya belge bulunmadığı incelenmiştir.

Uygulama denetim döneminde genellik arz etmektedir.

4734 sayılı Kanunu'nun 6'ncı maddesinde; "İhale yetkilisi, biri başkan olmak üzere, ikisinin ihale konusu işin uzmanı olması şartıyla, ilgili idare personelinden en az dört kişinin ve muhasebe veya malî işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla kurulacak en az beş ve tek sayıda kişiden oluşan ihale komisyonunu, yedek üyeler de dahil olmak üzere görevlendirir.

İhaleyi yapan idarede yeterli sayı veya nitelikte personel bulunmaması halinde, bu Kanun kapsamındaki idarelerden komisyona üye alınabilir.

Gerekli incelemeyi yapmalarını sağlamak amacıyla ihale işlem dosyasının birer örneği, ilân veya daveti izleyen üç gün içinde ihale komisyonu üyelerine verilir." denilmektedir.

Bundan böyle gerekli incelemeyi yapmalarını sağlamak amacıyla ihale işlem dosyasının birer örneğinin ilân veya daveti izleyen üç gün içinde ihale komisyonu üyelerine verilmesi ve teslim edildiğine dair tutanağın ihale işlem dosyasında muhafaza edilmesi sağlanmalıdır.

97-İhale işlem dosyalarında Onay Belgesinde yer alması zorunlu olan; "İşin Adı, Tanımı ve Niteliği, Kullanılabilir Ödenek Tutarı, İlanın Şekli ve Adedi ile Fiyat Farkı Ödenecekse Dayanağı Bakanlar Kurulu Kararı" gibi bilgilerin kısmen veya bütünüyle eksik olduğu görülmüştür.

Uygulama denetim döneminde genellik arz etmektedir.

İhale Onay Belgesi, standart form şeklinde İhale Uygulama Yönetmeliklerinin eki olarak Kamu İhale Kurumu tarafından standardize edildiğinden, İhale Onay Belgelerinin İhale Uygulama Yönetmeliklerinde yer alan hükümler çerçevesinde eksiksiz olarak hazırlanması sağlanmalıdır.

98-Bazı ihale işlem dosyalarının içerisinde, kesin teminat teyit mektubu belgesinin olmadığı tespit edilmiştir.

2021/66282 ve 2023/1249298 Kayıt Numaralı ihalelere ilişkin dosyalar örnektir.

Yapım İşleri Uygulama Yönetmeliğinin "Teminatlar" başlıklı 56'ncı maddesinin 9.fikrasında; "Gerekli görüldüğünde, teminat mektuplarının teyidi idarelerce, ilgili bankanın genel müdürlüğünden veya şubesinden ya da ilgili sigorta şirketinin genel müdürlüğünden veya yetkilendirilmiş merkezi kuruluşların internet sayfaları üzerinden yapılabilir. Resmi yazışma yoluyla yapılan teyitlerde, bankanın veya sigorta şirketinin en az iki yetkilisinin imzasının bulunması gerekir." denilmektedir. Mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere sözleşme öncesi kesin teminatın kesin teminat mektubu şeklinde düzenlenmesi durumunda ilgili mektubun teyit edildiğine dair yazının da ilgili idaresinden temin edilmesinin gerekliliği tavsiyeye değer görülmüştür.

99-4734 sayılı Kanun kapsamında yapılan ihalelerde bütçede yeterli ödenek bulunmadığı halde ihaleye çıkıldığı incelenmiştir.

Uygulama denetim döneminde genellik arz etmektedir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5. maddesinin beşinci fıkrasına göre ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamaz. Bu nedenle ihale sürecini başlatmadan önce bütçe içi ödenek tahsisi aktarımı işlemlerinin yapılması sağlanmalıdır.

100-4734 sayılı ihale dosyasında mal alımı ve işlenmesi işleri geçici kabul tutanağında imzaların eksik olduğu görülmüştür.

2022/685763 sayılı Belediyeye ait Feribot Saç Alımı ve İşlenmesi ihalesine ait dosya örnektir.

4734 sayılı kanun ve ilgili mevzuatlara göre kişilerin yaptığı iş ve işlemlerde imza atılması sağlanmalıdır.

101-Pertek Belediyesinde 4734 sayılı kanun kapsamında yapılan Pazarlık usulü ihalelerinde; yaklaşık maliyetin teklifler açılmadan açıklandığı ve isteklilerden son fiyat tekliflerinin alınmadığı incelenmiştir.

Uygulama genel olmakla birlikte 2020/78018 ve 2021/534815 kayıt numaralı ihale işlem dosyaları örnektir.

4734 sayılı kanunun "Pazarlık Usulü" başlıklı 21'inci maddesinin f bendinde; "...ihale dokümanında belirtilen değerlendirme kriterlerine göre yeterliği tespit edilen istekliler, öncelikle ihale konusu işin teknik detayları ve gerçekleştirme yöntemleri gibi hususlarda fiyatı içermeyen ilk tekliflerini sunar. İdarenin ihtiyaçlarını en uygun şekilde karşılayacak yöntem ve çözümler üzerinde ihale komisyonu her bir istekli ile görüşür. Teknik görüşmeler sonucunda şartların netleşmesi üzerine bu şartları karşılayabilecek isteklilerden, gözden geçirilerek şartları netleştirilmiş teknik şartnameye dayalı olarak fiyat tekliflerini de içerecek şekilde tekliflerini vermeleri istenir. Bu madde kapsamında yapılacak ihalelerde, ilk fiyat tekliflerini aşmamak üzere isteklilerden ihale kararına esas olacak son yazılı fiyat teklifleri alınarak ihale sonuçlandırılır." denilmektedir.

Yine Kamu İhale Genel Tebliğinin "Tekliflerin Alınması ve Değerlendirilmesi" başlıklı 16.2.4'üncü maddesinde; "4734 sayılı Kanunun 36'ncı maddesinin ikinci fıkrası ile İhale Uygulama Yönetmeliklerinin "Yaklaşık maliyete ilişkin ilkeler" başlıklı maddesi uyarınca, ihale komisyonu tarafından yaklaşık maliyetin, teklif fiyatları ile birlikte, pazarlık usulü ile yapılan ihalede ise son yazılı fiyat teklifleri ile birlikte açıklanması gerekmektedir." denilmektedir.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılabileceği üzere Pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde isteklilerin ilk fiyat tekliflerini vermelerinden sonra ihale komisyonun belirleyeceği ileri bir tarih ve saatte isteklilerden son fiyat tekliflerinin alınması ve yaklaşık maliyetin bu son fiyat teklifi ile birlikte açıklanması gerekmektedir. Bundan böyle kamu ihale mevzuatı ve uygulama usulü daha iyi bilinmeli ve buna uygun işlemler yapılması sağlanmalıdır.

102-Yapım işi ihalelerinin sözleşmelerinde iş başında bulundurulması gereken teknik personellerin, ihaleli iş kapsamında işin özelliğine göre kendisini ilgilendiren kısımlarının yapımı esnasında iş başında bulunacağına yönelik taahhütlerinin ve diplomalarının dosyalarda olmadığı incelenmiştir.

2023/46964 sayı numaralı Tunceli İli Pertek Belediye Başkanlığı Kadın Yaşam Merkezi yapım işi ihalesinin sözleşmesinde istenen teknik personelin (İnşaat mühendisi) noter onaylı taahhütlerinin idareye sunulmamış olması konuya örnektir. Ancak ihaleli iş için SGK'da açılan işyeri dosyasında sözleşmeye konu teknik elamanın bildirildiği anlaşıldığından konu sadece tenkite değer görülüş, yükleniciye ayrıca sözleşme hükümlerine göre cezai işlem önerilmemiştir.

Sözleşmede belirlenen işin yapımı sırasında iş başında bulunması istenen personellerden taahhütler alınmalı ve ilgili personellerin ihaleli iş için tescil edilen işyerinden sigortalı bildirildiğinin kontrolleri mutlaka sağlanmalıdır.

S

A

103-İhaleli işler dolayısıyla gerçekleştirilen hakediş ödemelerinde, 5510 sayılı Kanunun 90'ncı maddesi kapsamında aranması gereken borcu yoktur belgesinin istenmeksizin ödemelerin yapıldığı incelenmiştir.

2023/46964 kayıt numaralı ihale konuya örnektir.

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 90'ncı maddesinin 1, 2 ve 5'inci fıkralarında sırasıyla: "Kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, ihale yolu ile yaptırdıkları her türlü işleri üstlenenleri ve bunların adreslerini onbeş gün içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür.

İşverenlerin hakedişleri, Kuruma idari para cezası, prim ve prime ilişkin borçlarının olmaması kaydıyla ödenir. Kesin teminatları ise ihale konusu işle ilgili olarak Kuruma borçlarının bulunmadığının tespit edilmesinden sonra iade edilir. İşverenlerin, kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar, bankalar ve kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar nezdindeki her çeşit alacak, teminat ve hakedişleri üzerinde işçi ücreti alacakları hariç olmak üzere yapılacak her türlü devir, temlik ve el değiştirme, Kurum alacaklarını karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra, kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder.

Bu maddede belirtilen yükümlülükler yerine getirilmeden hakediş ödenmesi, kesin teminatın iade edilmesi veya geçici iskân izin belgesi ve yapı kullanma izin belgesi verilmesi veya diğer işlemlerin gerçekleştirilmesi hallerinde, ilgililer hakkında genel hükümlere göre idarî ve cezaî işlem yapılır." Amir hükmü bulunmaktadır.

Bundan sonra hakediş ödemelerinde aranması gereken borcu yoktur belgesi olmadan yüklenicilere ödeme yapılmaması, aksi durumda ilgililerin idari ve cezai sorumluluklarının doğacağı bilinmelidir.

Sorgulamaların yapılabilmesi için sosyal güvenlik merkez müdürlüğüyle protokol yapılarak şifre alınması ve mali hizmetler müdürlüğünce ödeme yapılmadan evvel yüklenicinin söz konusu ihaleli işle ilgili borcu olup olmadığının kontrol edilmesi tavsiye değer görülmüştür.

104-Bazı yapım işi ihalelerinde iş ve işyerinin sigortalanmadığı incelenmiştir.

2023/46964 sayı numaralı Tunceli İli Pertek Belediye Başkanlığı Kadın Yaşam Merkezi yapım işi ihalesi konuya örnektir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun "İş ve İşyerlerinin sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesi: "Yapım işlerinde yüklenici; işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre ihale dokümanında belirtilen şekilde, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı, geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorundadır." Şeklinde düzenlenmiştir.

Bundan böyle çıkılacak yapım işi ihalelerinde yüklenici tarafından, işin ve işyerinin mevzuat hükümleri doğrultusunda sigortasının yaptırılması mutlaka sağlanmalıdır.

105-Belediyenin yapım işi ihalelerine konu işyerlerinde şantiye günlük defteri düzenlenmediği incelenmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi 28. Maddesinde: "İşyerlerinde, yapılan işlerin bütün ayrıntılarını günü gününe kayıt altına almak için, örneklerine göre şantiye günlük defteri, röleve ve ataşman defterleri, bunlarla ilgili belgeler yüklenici ile birlikte yapı denetim görevlisi tarafından tutulur. Yüklenici bu defterleri ve ilgili belgeleri imzalamak zorundadır. Bunlardan imzalı birer kopya yükleniciye verilir.

Yüklenici ataşmanlar ve ilgili diğer defter ve belgeleri imzalamış olmakla içindekileri ve yapılan hesapların doğruluğunu kabul etmiş olur. İmzalamaz ise veya ihtirazi kayıtlar altında

imzalarsa karşı görüşlerini yazılı olarak bildirmesi için, defter ve belgelerin kendisine gösterildiği tarihten başlamak üzere, on gün süre verilir. Bu süre içinde karşı görüşlerini yazı ile bildirmezse belgelerin ve defterlerin içinde kayıtlı hususları kabul ve imza etmiş sayılır. Bu durumu tespit eden bir tutanak düzenlenerek ataşmana eklenir. Ataşman defterinde, mürekkep veya sabit kalem kullanılacak ve yazı, rakam, resim, kroki ve kesitler özenle, açık ve noksansız olacak, kazıntı ve silinti olmayacaktır. Herhangi bir yanlışlık yapıldığı veya görüldüğü takdirde ilk rakam ve yazı okunacak şekilde üzeri kırmızı mürekkeple çizilip, doğrusu yazılarak aynı renkli mürekkeple imza edilir." Denilmektedir.

İlgili şartname bulunan hususlara dikkat edilerek şantiye günlük defterinin tutulması sağlanmalıdır.

106-Bazı yapım işi ihalelerinde iş programının olmadığı incelenmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "iş programı" başlıklı 17'nci maddesinde:

"(1) Yüklenici, sözleşme veya eklerinde belirlenen süre içinde, idarece verilen örneklerle uygun bir iş programını hazırlayarak, onaylanmak üzere idareye teslim edecektir.

(2) İhzarat ödenmesi öngörülen işlerde, iş programları imalat ve ihzarat iş programı olarak düzenlenir. İhzarat, iş programlarına uygun yapılacaktır. Bu programlarda gösterilenden fazla yapılan ihzaratın bedeli hakedişe konulmaz ve iş programları onaylanmadan imalat ve ihzarat bedelleri ödenmez.

(3) İdare, iş programını verildiği tarihten başlamak üzere sözleşme veya eklerinde belirtilen süre içinde, olduğu gibi veya gerekli gördüğü değişiklikleri yaparak onaylar ve onaylı bir nüshasını yükleniciye verir. İş programları idarenin onayıyla geçerli olur.

(4) İş programında, resmi tatil günleri ile sözleşmesinde belirtilmiş ise, iklim şartlarından dolayı çalışmaya elverişli olmayan dönemler dışındaki bütün günlerin çalışarak geçirileceği göz önünde tutulur. Ancak, işin bitimi çalışmaya elverişli olmayan döneme rastlar ise idare yükleniciden, teknik şartları yerine getirerek işi tamamlaması için bu devre içinde çalışmasını isteyebilir. İş programının büro çalışmaları ile ilgili bölümlerinde iklim şartları dikkate alınmaz.

(5) Kapsamlı işlerde idare, iş programının, çubuk diyagram yerine, paket yazılım iş programı veya işin özelliğine göre hazırlanmış bilgisayar destekli iş programı kullanılarak düzenlenmesini isteyebilir.

(6) Yüklenici idarece onaylanmış iş programına aynen uymak zorundadır. Ancak zorunlu hallerde idarenin uygun görüşü ile iş programında değişiklik yapılabilir.

(7) İşte idarece onaylanan bir süre uzatımı bulunduğu takdirde, yüklenici bu hususun kendisine tebliği tarihinden başlamak üzere yedi gün içinde yeni süreye göre revize iş programı düzenleyerek idarenin onayına sunmak zorundadır." şeklinde düzenlenmiştir.

Yukarıdaki şartnamenin hükümlerinden anlaşıldığı üzere iş programının yapılması ve idarece onaylanması, yaptırılan işin yürütümü bakımından büyük önem arz etmektedir. Ayrıca şartnamede belirtilen teknik personelin çalıştırılacağı dönemlerin ve hakediş ödemelerine esas iş bölümlerinin belirlenmesi bakımından da özellikle anahtar teslim ihalelerde kesinlikle düzenlenmesi sağlanmalıdır.

İş Denevım Belgeleri:

107-Yüklenicilerin özel sektöre yaptığı işler dolayısıyla idareden iş deneyim belgesi talep ettiği ancak mevzuat uyarınca aranan onaylı fatura örneklerinin dosyasında mevcut olmadığı incelenmiştir.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 45. Maddesinin 1'inci fıkrasının (b) bendine göre belge için başvuru sırasında : "Özel sektöre taahhütte bulunan yükleniciler için; yapılacak iş karşılığı bedel içeren noter onaylı sözleşme, yapı ruhsatı, yapı kullanma izin belgesi, ilgili sigorta müdürlüğünden onaylı iş yeri bildirgesi, kat ve/veya arsa karşılığı inşaat işleri haricindeki işlerde bu belgelere ek olarak sözleşmeye ilişkin fatura örnekleri veya bu örneklerin

noter, (Ek ibare: 12/06/2015-29384 R.G./1. md.; Mülga ibare: 13.06.2019-30800 RG/ 6. md., yürürlük: 23.06.2019) yeminli mali müşavir, serbest muhasebeci mali müşavir veya vergi dairesi onaylı suretleri." Gerekmetedir.

Anılan hüküm doğrultusunda özel sektöre taahhütte bulunan yükleniciler için düzenlenen iş deneyim belgelerinin düzenlenmesi esnasında istenilen evrakların tam ve eksiksiz olması sağlanmalıdır.

108- İlçede faaliyet yürüten müteahhitlerin tapuda kendi adlarına kayıtlı taşınmazlara yaptıkları yapılar için idareden iş deneyim belgesi talep ettiği idarenin de söz konusu müteahhitler adına yapı kullanma izin belgelerinde yazılı yapı maliyeti kadar iş deneyim belgesi verildiği incelenmiştir.

Ancak Kamu İhale Kurulu'nun 28.11.2018 tarih ve 2018/UY.II-1992 sayılı kararında özetle; "Kamu ihale mevzuatı uyarınca, iş deneyim belgesi düzenlenebilmesi için işin sahibi ile yüklenici arasında imzalanan bedel içeren bir sözleşme aranmasının temel amacı, tarafların hak ve yükümlülüklerinin karşılıklı olarak denetime imkân verecek şekilde önceden belirlenmiş olması gerekliliğidir. Bu çerçevede, başvuru sahibi tarafından sunulan iş deneyim belgesinin sözleşmeye dayalı olarak taahhüt edilen bir işe ait olmadığı, firmanın kendi arsası üzerinde, kendisi tarafından inşa ettiği bir yapıya ilişkin olarak düzenlendiği ve söz konusu belgenin iş deneyim belgesi düzenlenmesi için ön koşul olan bir bedel içeren sözleşme kapsamında yapılmış bir iş olmadığı göz önüne alındığında idarenin başvuru sahibinin teklifini değerlendirme dışı bırakma işleminin mevzuata uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

Diğer taraftan Yenişehir Belediye Başkanlığı Destek Hizmetleri Müdürlüğü tarafından düzenlenen 08.02.2018 tarihli ve 9220-Y-ÖS-26-1 sayılı ile 26.09.2018 tarihli ve 9220-Y-ÖS-26-2 sayılı iş deneyim belgelerinin kamu ihale mevzuatı açısından uygun olmadığı, kamu ihale mevzuatı uyarınca böyle bir belge düzenlenemeyeceği anlaşılmış olup, anılan belgelerin iptal edilmesini teminen belgeleri düzenleyen Yenişehir Belediye Başkanlığı Destek Hizmetleri Müdürlüğü'ne bildirimde bulunulması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır." Denmiştir.

Bu itibarla bundan böyle kendi adına kayıtlı arsa üzerinde yapı yapan müteahhitlere iş deneyim belgesi düzenlenmemesi hususuna dikkat edilmesi sağlanmalıdır.

109- İlçede faaliyet yürüten müteahhitlerin arsa payı karşılığında inşaat sözleşmelerine esas olan işler için idareden iş deneyim belgesi talep ettikleri, idarenin düzenlediği iş deneyim belgelerinde belge tutarı olarak yapı kullanma izin belgelerinde yazılı yapı maliyetinin yazıldığı incelenmiştir.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin "İş deneyim tutarının tespiti" başlıklı 46'ncı maddesinin 14.08.2024 tarihinde mülga olan altıncı fıkrasında;

"Kat ve/veya arsa karşılığı inşaat işlerine ilişkin iş deneyim tutarının tespitinde, yapı ruhsatında belirtilen inşaatın yüzölçümü ile sözleşmenin imzalandığı yıla ait Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkında Tebliğde inşaatın sınıfına ve grubuna göre belirlenen yapı birim maliyetinin çarpılması suretiyle hesaplanan bedelin %60'ı esas alınır." Denmekteydi.

Ancak Pertek Belediye Başkanlığı tarafından Kat ve/veya arsa karşılığı inşaat işlerine ilişkin iş deneyim tutarının tespitinde %60 yerine mevzuata aykırı şekilde %100 oranının dikkate alındığı incelenmiştir.

Bundan böyle mevzuata uygun işlem tesis edilmesi sağlanmalı aksi halde ilgili görevlilerin sorumluluğunun olacağı bilinmelidir.

110- İlçede müteahhitlik yapan kişiler ile iş sahipleri arasında yapım sözleşmelerinde tüm masrafların arsa sahibine ait olduğunun yazıldığı, dolayısıyla sözleşme bedelinin bu şartlara göre çok düşük belirlendiği halde idarenin düzenlediği iş deneyim belgelerinde belge tutarı olarak yapı kullanma izin belgelerinde yazılı yapı maliyetinin yazıldığı incelenmiştir.

8

A

Örneğin 25.12.2020 tarih ve 13222-Y-KAİ-42-1 sayılı iş deneyim belgesinde Munzur Can Gıda Temizlik İnşaat Hayvancılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine ait arsada Süpürgeç Tarım Hayvancılık Gıda İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin 1.230 m² inşaat yaptığından bahisle 1.605.150 ₺ tutarında iş deneyim belgesi düzenlenmiştir.

Ancak söz konusu yapım işi için Pertek Noterliğince düzenlenen 27.04.2020 tarih ve 361 yevmiye numaralı inşaat yapım sözleşmesinde; "alınacak tüm malzeme, kazı, hafriyat, tüm masraflar ile işçilerin maaşları, mesai ödemeleri, yevmiyeler, sigorta primleri, arsa sahibine aittir." hükmü ile "müteahhit bu sözleşme yazılı iş takip ve koordinasyonu için 80.000 ₺ ücret dışında ücret talep edemez." hükümlerinin bulunduğu incelenmiştir.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 45'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (b) bendinde;

"Özel sektöre taahhütte bulunan yükleniciler için; yapılacak iş karşılığı bedel içeren noter onaylı sözleşme, yapı ruhsatı, yapı kullanma izin belgesi, ilgili sigorta müdürlüğünden onaylı iş yeri bildirgesi, kat ve/veya arsa karşılığı inşaat işleri haricindeki işlerde bu belgelere ek olarak sözleşmeye ilişkin fatura örnekleri veya bu örneklerin noter, yeminli mali müşavir, serbest muhasebeci mali müşavir veya vergi dairesi onaylı suretleri." Hükmü bulunmaktadır.

Ayrıca Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 46'ncı maddesinin 4'üncü fıkrasında;

"Özel sektöre gerçekleştirilen işlerde iş deneyim tutarının tespitinde; diğer belgelerin de bu tutarı doğrulaması şartıyla, işin sözleşmesinde yazılı bedeli aşmamak üzere fiilen yapılan iş tutarı dikkate alınır. Sözleşmede iş artışına ilişkin hüküm bulunması durumunda, ayrıca sözleşme bedelinin %10'unu aşmamak üzere tamamlanan iş tutarı da dikkate alınır." Amir hükmü bulunmaktadır.

Bu itibarla bundan sonra yüklenici ile arsa sahibi arasında idareye sunulan sözleşmedeki bedeli aşmamak üzere 45'inci maddede belirtilen onaylı faturalarında örneği temin edildikten sonra iş deneyim belgesi düzenlenmesi gerektiği bilinmelidir.

Bu hususların aksine belge düzenleyen yetkililer hakkında idari ve cezai sorumluluk doğacağı bilinmelidir.

İNCELEMAYE ALINAN KONULAR:

111- Yevmiye usulüyle çalıştırılan kişilere idarenin banka hesabından çektirilen nakit tutarlarla ilgili işlemler; bazı iş vb. avanslara ve sair ödemelere dair işlemler; trampa suretiyle taşınmaz kamulaştırmasına dair işlemler, doğrudan temin ve ihale kapsamında gerçekleştirilen bazı mal, hizmet ve yapım işlerine dair alım ve ödemelere ait işlemler; bazı imar iş ve işlemleri, bazı ihale iş ve işlemleri incelemeye alınmıştır.

GÖREV VE SONUÇ:

Pertek Belediye Başkanlığının idari iş ve işlemlerinin tarafımızdan denetimi sonucunda (4) örnek olarak düzenlenen işbu raporun; bir örneği Pertek Belediye Başkanlığına, bir örneği Pertek Kaymakamlığına, iki örneği ise İçişleri Bakanlığına (Kontrolörler Başkanlığına) sunulmuştur. 08.06.2026

Mehmet ŞİMŞEK

Mahalli İdareler Kontrolörü

İsmail ALTINTAŞ

Mahalli İdareler Başkontrolörü